

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Krov

4. APRIL 1975

ŠTEVILKA 6 — XV

Konferenca komunistov Save

- Sprejeti in realizirani akcijski programi na pobudo ZK
 - Podpora ZK integracijskim procesom
 - Organizaciji dela in samoupravljanju prilagojena organiziranost komunistov
 - Velika aktivnost komunistov na zborih delavcev
 - Začetek boljšega informiranja članov ZK
 - Opravljeno veliko in pomembno delo pri kadrovanju na vodilna in vodstvena delovna mesta
 - Sprejetih 48 novih članov v ZK
- To so zares skopi paberki ugotovitev o delu ZK v Savi v preteklem mandatnem obdobju.

(Stran 3., 4., 5.)

poročevalec

SKUPŠČINE SR SLOVENIJE ZA DELEGACIJE IN DELEGATE

Informiranje delegatov

V Ljubljani je začelo izhajati glasilo za obveščanje delegacij in delegatov. Na zgoščen način bodo pravočasno obveščali in posredovali skupščinsko gradivo in objavljali pomembne informacije iz dela skupščine, izvršnega sveta ter upravnih organov. Čeprav ste savski delegati kar dobro založeni z gradivom za dleovanje, pa vam bo Poročevalec nepogrešljiv. Vabilo na naročilo objavljamo na

(Stran 15.)

Borci so se pogovorili

V soboto, 22. marca, se je sestalo nekaj več kot šestdeset članov aktiva ZB Sava. V odkritem tovariškem pogovoru so izrazili zadovoljstvo, ker so skupaj s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami sodelovali v vseh pomembnejših savskih akcijah. Opozorili so tudi na nekatera nerešena vprašanja, ki pa so rešljiva — s toliko dobre volje in pozornosti kot doslej.

(Stran 7)

Seminar za člane organov upravljanja

V dneh 17., 19. in 21. marca je Izobraževalni center organiziral seminar za člane organov upravljanja. Po mnenju udeležencev, ki so se ga zelo dobro udeleževali, je bil seminar zelo tehtno pripravljen, še posebej, ker so bile po vsakem predavanju tudi razprave oziroma razgovori. Več o tem bomo pisali v naslednji številki.

Iz občine ...

Skoraj eno tretjino časa preživimo v delovni organizaciji, ob delu. Kako delamo, v kakšnih pogojih in za kolikšen zaslužek — pri večini nas sodi v »prvo interesno področje«. Toda ostali čas preživimo doma ali kje drugje — od vsakogar izmed nas odvisno. In prav to je tudi razlog, da že nekaj časa objavljamo tudi informacije o dogajanjih, ki se nas tičejo — izven podjetja.

(Stran 12)

Socialna dejavnost

je gotovo eno od najbolj interesantnih področij za slehernega delavca. Zato smo prepričani, da boste z zanimanjem prebrali vse tri sestavke, ki jih je pripravila tovarišica Lojzka Planinšek. Piše pa

● letošnji regresi za letovanje,
● kam, kako in za koliko na dopust,
● jubilaške nagrade.

Iz kadrovske službe smo dobili tudi informacijo — odgovor, kako bodo reševana stanovanjska vprašanja v pripojenih delovnih kolektivih.

(Stran 11.)

Šport

O športnem delovanju Savčanov smo vam tokrat pripravili:

- močna ekipa šahistov v Vulkanu,
 - kegljači Totre so tekmovali,
 - namizni tenis.
- (O smučanju prihodnjič.)

(Stran 15. in 16.)

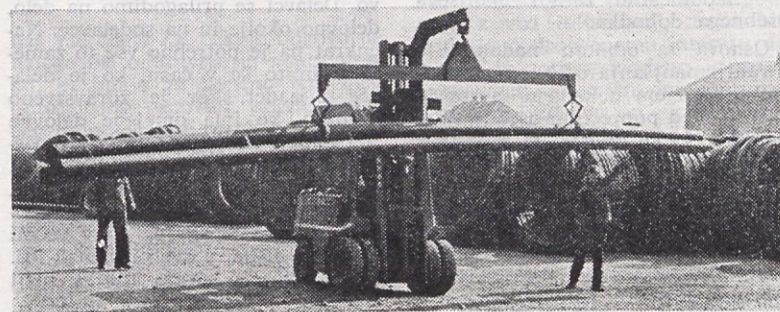
● Gumijada: Niš od 23. do 25. maja

● 50 Savčanov na tekmovanje

Nov obrat v Totri

V tovarni pozamentrije in plastičnih mas Totra Ljubljana so se že pred časom odločili, da zgrade nov obrat. Proizvodnjo vezalk imajo zdaj v utesnjenih prostorih in tudi tehnološkega postopka ne morejo organizirati tako, kot bi želeli. Pavel Sepe, član odbora za informiranje, je pripravil zanimiv članek o pričetku gradnje.

(Stran 10)

21. marec — mednarodni dan invalidov

Letos smo mednarodni dan invalidov proslavili tudi v naši delovni organizaciji s tem, da smo dne 27. februarja 1975 ustanovili aktiv invalidnih delavcev.

Na prvem ustanovnem sestanku, ki se ga je udeležilo 42 invalidnih delavcev, smo izvolili izvršni odbor, podali poročilo o stanju invalidnih delavcev in si zadali bodoče naloge.

Poročilo je bilo podano v naslednji vsebini:

Nekaj splošnih pojmov:

1. Kdaj je podana invalidnost, in sicer, če nastane pri zavarovanju izguba ali zmanjšanje zmognosti za delo?

Svoje delo je tisto, ki ga delavec opravlja pred nastankom invalidnosti oziroma pred nevarnostjo, da do invalidnosti pride.

Neposredna nevarnost za invalidnost je podana, kadar delovni pogoji na posameznem delovnem mestu ne glede na higienske in tehnične varnostne ukrepe, ki se izvajajo ali jih je mogoče izvajati pri delu, v tolikšni meri vplivajo na zdravstveno stanje in delovno zmognost zavarovanca, da mora ta nujno spremeniti delovno mesto, ker bi sicer postal invalid.

2. Zavarovanci, ki postanejo invalidi, se razvrstijo glede na preostalo zmognost za svoje delo za drugo ustrezno delo v I., II. ali III. kategorijo.

— v I. kategorijo se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni za svoje in za druge vrste dela in se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo usposobiti za tako delo.

— v II. kategorijo se razvrstijo zavarovanci, ki so le deloma zmožni za svoje delo, ki se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo toliko usposobiti, da bi mogli poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo. Torej delajo samo po 4 ure.

— v III. kategorijo pa se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni ali so le deloma zmožni za svoje delo, zmožni pa so poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo ali se lahko s poklicno rehabilitacijo usposobijo za tako delo.

Vzroki za nastanek invalidnosti so:

— nesreča pri delu ali poklicna bolezen,

— bolezen ali poškodba izven dela.

Zelo važno je tudi, da poudarimo zakonsko določilo o

— nadomestilu za delovne invalide II. in III. kategorije,

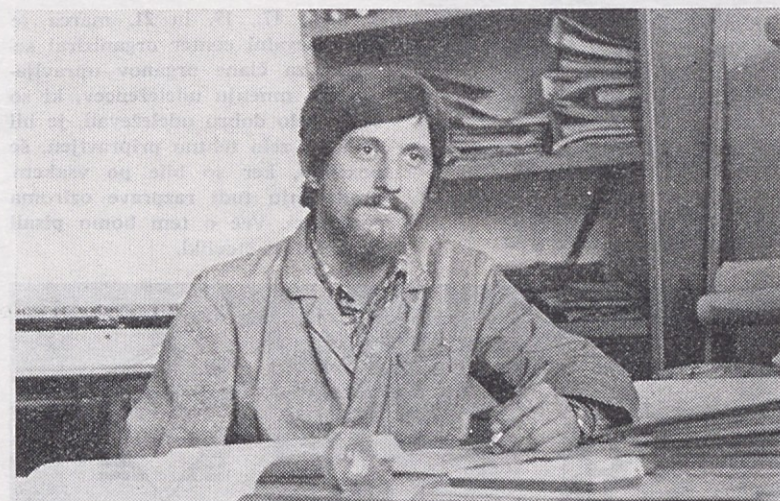
— nadomestilu zaradi manjšega osebnega dohodka.

Osnova za odmero nadomestila zaradi zmanjšanja osebnega dohodka na drugem delovnem mestu je razlika med povprečnim osebnim dohodkom, ki so ga delavci tiste skupine, v kateri je delovni invalid delal, dobili v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, in povprečni osebni dohodek, ki so ga delavci dobili v istem koledarskem letu v skupini, v katero je delovni invalid napoten na delo.

Če je posledica invalidnosti bolezen ali poškodba izven dela, se odmeri nadomestilo v višini 90 % osnove. Delovnemu invalidu, pri katerem je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicna bolezen, gre kot nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka 100 % osnova.

To nadomestilo se poveča v vsakem naslednjem koledarskem letu za procent, za kolikor se je v organizaciji v poprečju povečal osebni dohodek.

Pravico do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka imajo delovni invalidi II. kategorije poleg

Emil Miklošič se je ponesrečil leta 1967 in postal 70 % invalid. Danes dela kot tehnolog v pripravi KET

pravice do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom. Zakonsko določilo o nadomestilu je za naše invalide zelo pomembno in tudi zelo problematično, ker vsi niso seznanjeni s temi določili, ki jim daje neko socialno varnost.

Drugi problem je tudi v tem, da so odločbe o nadomestilu izdane precej časa po invalidski odločitvi. Do dejanskega izplačila nadomestila pa pride še kasneje.

Prav naš aktiv bo lahko preko občinskega aktiva posredoval ustreznim organom pri skupščini invalidskega pokojninskega zavarovanja, da bi se te zadeve čim prej ugodno rešile v prid invalidov.

Problematika, s katero se srečujejo tako delavci, ki delamo na tem področju, kot invalidni delavci je premeščanje na druga ustrezna delovna mesta, zlasti iz enega tozda v drugega.

To je sicer popolnoma razumljivo. Delavci se prilagodimo na delo, delovno okolje in na sodelavce. Naenkrat pa je potrebno vse to zamenjati in to še v času, ko je delavec prizadet, ker je zdravstveno ogrožen, ko ima omejene delovne zmognosti, ko je za ohranitev njegovega zdravja nujno potrebno, da prevzame delo na delovnem mestu, ki mu je glede na sposobnost določeno. Taka mesta pa so v večini primerov lažja, v dveh izmenah itd. Vse to pa se odraža tudi v nižji analitski oceni delovnega mesta.

Delovna zmognost zaradi bolezni ali nesreč pri delu je zmanjšana predvsem pri tistih delavcih, ki so v preteklih obdobjih opravljali delovne naloge v težjih pogojih, kot so pogoji danes.

Ne samo delovni pogoji, tudi življenjski pogoji so bili neprimerno težji, družbene dejavnosti so bile šele na začetku razvoja, družbeni standard nizek in vse to je tudi pogojevalo, predvsem pa seveda delovna zavest, da so prenekateri vlagali ogromno truda in svoje psihofizične sposobnosti za izvajanje delovnih nalog, nekateri pa celo preko svojih zmognosti, na račun zdravja.

V naše samoupravne akte moramo vnesti čim več določil za ustrezno reševanje invalidskih delavcev. Prav v tem bo aktiv najbolj pomagal. Seveda pa se moramo zavesti, da moramo ukrepati v skladu z zakonskimi določili in si pravic in dolžnosti sami ne moremo v celoti predpisovati.

Tu je važno poudariti tudi določilo zakona, ki pravi, da delavec iz-

Če pa bo prišlo do kakšnih problemov, bo aktiv ali njegov izvršni odbor skupaj s strokovno službo pomagal posamezniku pri odpravi problema.

Osnovni podatki o številu invalidnih delavcev na dan 27. 2. 1975:

moški II. kategorija — 6 delavcev, ženske II. kategorija — 10 delavcev, moški III. kategorija — 63 delavcev, ženske III. kategorija — 20 delavcev.

V letih od 1970 do 1974 je bilo invalidsko upokojenih 57 delavcev.

Na sam praznik, to je 21. marca, na dan invalidov smo imeli prvo sejo izvršnega odbora. Za predsednika izvršnega odbora je bil izvoljen tov. Ludvik Jakupak. Tov. Alojz Krč pa je bil določen, da se udeleži proslave mednarodnega dne invalidov ter obišče likovno razstavo, na kateri razstavlja naš invalidski upokojenec tov. Ladislav Krmec.

Naloge, ki si jih je zadal izvršni odbor, so naslednje:

1. Pregledati stanje dejanskih zasledb delovnih mest invalidov ter stanje primerjati z delovnimi mesti, ki jih je invalidska komisija določila:

— v sodelovanju s strokovnimi službami omogočiti čim večjemu številu invalidov, da se aktivno vključijo v letovanje, klimatsko zdravljenje in rekreacijo;

— obiskati zdravstveno ogrožene invalide upokojence za 1. maj;

— invalidi zaradi nesreče pri delu ali poklicnega obolenja naj bi imeli brezplačno letovanje;

— organizirati v mesecu maju izlet za invalide delavce.

Ob koncu želimo našemu aktivu veliko uspehov pri njihovem delu. Bolj ko bodo aktivni, večja moč bo v njih, da se enakopravno vključijo v družbeno ekonomsko dogajanje brez predsodkov, pač pa samozvestno za nove delovne in življenjske uspehe.

Predno zaključimo naš prispevek, nekaj podatkov in vtisov, ki jih je prinesle tov. Alojz Krč, ko si je ogledal razstavo, kjer je razstavljal naš invalidni upokojenec tov. Ladislav Krmec. Razstavlja predvsem oljne slike in lesoreze. Njegova dela predstavljajo predvsem delo in življenje v naravi, gozdove in gore. Tov. Krmec se s temi deli ukvarja že nekaj let in ima okoli 500 slik. Z lesorezi pa se ukvarja dve leti. S slednjimi se rad ukvarja, ker je potrebno več pozornosti, potrpežljivosti in znanja. Poleg tega dela pa je aktiven tudi na kulturnem področju (petje, režija). Dan mu je vedno prekratek.

Lojzka Planinšek

Odbojkaši Save. O njihovem delu, nastopih in uspehih bomo pisali v naslednji številki Save

Izredna angažiranost komunistov

med obema konferencama ZK

Namen konference organizacije ZK v Savi je bil, analiza in ocena delovanja zveze komunistov v obdobju od 4. 12. 1973 do 29. 3. 1975 in da obenem komunisti sprejmejo jasne sklepe in obveznosti za delo v bodoče.

V nadaljevanju objavljamo dobresedne izvlečke poročila za konferenco. V naslednji Savi bomo s konference več poročali.

Poročilo sveta ZK delovne organizacije

To obdobje je bilo eno najbolj burnih in dinamičnih obdobij v zadnjih desetih letih: sprejeli smo novo ustavo, tej sta sledila kongres ZKS in ZKJ ter kongresi sindikata in mladine; doletela nas je energetska kriza z vsemi posledicami, velik pritisk na našo nevtrščeno politiko, pojavi neinformbirojevstva in drugih političnih sil, ki so delovale proti naši samoupravni socialistični ureditvi. Vse to je zahtevalo veliko angažiranost zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih dejavnikov v naši delovni organizaciji.

Kakšne rezultate smo dosegli pri uresničevanju nove ustave in kongresnih dokumentov na področju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, organiziranju delavcev v tozdih, uresničevanju neodtujljivih pravic delavcev, socialnega varstva delavcev, združevanju dela in sredstev, na področju gospodarske stabilizacije, vzgoje in izobraževanja in ne nazadnje tudi na področju kulture.

Odgovor na ta vprašanja smo že delno dobili na konferencah osnovnih organizacij ZK TAP, TTI, KET in OSS. V tem času smo se reorganizirali po načelih nove ustave; bistvo ustanavljanja novih tozdov je postalo resnično in neposredno odločanje delavcev o ustvarjanju in delitvi dohodka. Uvedli smo nov sistem samoupravljanja, ki temelji na delegatskih odnosih; uspešno smo se vključili v integracijske procese v Sloveniji, pa tudi izven nje. Tako so bile uspešno izvedene integracije s Puškarno, Totro, Kemično tovarno, Rumo in Vulkanom. Poleg tega smo se vključili v sozd Polikem in Združenje kemične industrije Slovenije. Te integracije so zahtevale izredno angažiranost ZK. Da bi ublažili posledice številnih podražitev, ki jih je povzročila energetska kriza, in dosegli boljši gospodarski položaj, so posamezni tozdi na pobudo ZK sprejeli in uspešno realizirali akcijske programe, tako da smo kljub vsem zunanjim negativnim gospodarskim gibanjem dosegli pozitivne rezultate.

Tudi organiziranosti znotraj ZK smo posvetili veliko skrb. Z novo organizacijo ZK, kjer je poudarek na delovanju osnov. organizacij ZK v tozdu, se bomo lahko bolj poglobljeno, bolj praktično in organizirano lotevali reševanja problemov. Uresničevanje ustave in kongresnih dokumentov je še dolg in zapleten proces. Tu smo šele naredili prve korake. Naloga, ki smo si jih zadali z našim akcijskim programom, bomo uspešno uresničili le z odgovornim in discipliniranim delom vseh komunistov.

Poročilo komisije za družbenoekonomske odnose in razvoj samoupravljanja

Svet ZK v naši delovni organizaciji je v preteklem mandatsnem obdobju, to je od decembra 1973 do marca letos, štel 16 članov in je imel v tem obdobju 9 sej. Poleg članov sveta so bili na seje redno vabljeni še sekretarji osnovnih organizacij ZK in občasno predsedniki komisij pri svetu. Udeležba na sejah je bila zadovoljiva, saj je bilo na sejah poprečno prisotnih 14 članov ali 88 %. Neopravičeno odsotnih skorajda ni bilo.

Lahko rečemo, da je bil svet pri svojem delu in odločitvah enoten, saj skorajda nismo zabeležili primera neenotnosti stališč med člani sveta.

Pri svojem delu je svet izhajal iz programa dela organizacije ZK Sava in ga tudi uresničeval, upoštevajoč tudi konkretno trenutno situacijo v delovni organizaciji, deloval pa je tudi po navodilih občinskega komiteja ZK Kranj.

Poleg tega, da je svet opravljal usklajevalno funkcijo med osnovnimi organizacijami, je tesno sodeloval in skrbel za usklajenost akcij z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

S konference komunistov TAP

Na tretji seji sveta je bila iz objektivnih razlogov izvršena kadrovska zamenjava v vodstvu organizacije, in sicer je bila za sekretarja izvoljena tov. Ema Pevc.

Lahko rečemo, da so bili sklepi sveta v celoti izvršeni, razen tistih, ki so časovno daljšega značaja in bo njihovo uresničitev možno oceniti v kasnejšem obdobju.

Ce na kratko ocenimo tudi uresničitev zaključkov zadnje konference in program dela organizacije ZK v

Savi, potem lahko rečemo, da so osnovne organizacije in organi ZK v delovni organizaciji svoje delo opravili zadovoljivo. V vseh enajstih točkah programa je bilo narejenega veliko. Ne moremo pa reči, da ne bi moglo biti še več. Ocenjujemo, da delo osnovnih organizacij še ni popolnoma zaživelo v vsej svoji vlogi, ki jo ima, in da je prepogosto morala prihajati pobuda za izpeljavo raznih nalog in akcij.

Poročilo komisije za informiranje

Komisija se je v letu 1974 sestala šestkrat in je svoje delo osredotočila na dokončevanje nalog, ki so ji bile poverjene ob njenem formiranju, in na tiste akcije, ki naj bi izpopolnila samoupravni sistem v naši delovni organizaciji. Svetu ZK je predlagala sklepe, za katere je menila, da je z njimi mogoče zagotoviti bolj neposredno odločanje vseh delavcev pri obstoječih oblikah samoupravnega sporazumevanja.

Predvsem je opozorila na pomembnost pravočasnega informiranja in pripravo gradiva za zbere delavcev v dovolj razumljivi obliki, na potrebo po dodatnem izobraževanju in usposabljanju inštruktorjev, kakor tudi dejstvo, da člani ZK morajo vzpodbujati k razpravam na zboreh delavcev s ciljem, da se izoblikujejo stališča, ki so resničen odraz hotenja delavskega razreda.

Prav tako je predlagala sklep o potrebi po reorganizaciji strokovnih sektorjev in oddelkov, ki bodo po integraciji bolj racionalno izkoriščali obstoječi strokovni kader. Pri tem so že doseženi pozitivni rezultati, vendar bo z akcijo v tej smeri potrebno nadaljevati.

Komisija je pripravila tudi predlog izhodišč, ki bodo služila za oblikovanje programa dela ZK Sava v prihodnjem obdobju. Ta izhodišča so pripravljena glede na obstoječe stanje pri ustanavljanju in medsebojnem združevanju tozdov, kjer

Izhodišča nakazujejo smer delovanja članov ZK na področju utrjevanja idejne enotnosti članstva, za sprejem novih članov v ZK, posebno pa opozarjajo na potrebo po večji aktivnosti vsakega člana ZK.

Pomemben del v izhodiščih je posvečen akcijam komunistov pri uresničevanju gospodarskega načrta za leto 1975, kjer so racionalni prijem pri zasledovanju rezultatov dela garancija za boljše poslovne uspehe.

Predlagali smo tudi, da se v programu dela ZK opredelijo naloge s področja samoupravnega povezovanja s kadrovske službo in občino kakor tudi preko samoupravnih interesnih skupnosti v širši družbeni skupnosti.

Končno smo predlagali tudi, da se izvrševanje sklepov organov ZK obvezno spremlja in s v primeru neizvrševanja brez izjeme krivec kliče na odgovornost.

Predlog organiziranja izhajanja Inusa

Komisija za informiranje pri svetu ZK Sava se je konstituirala 14. marca 1974. Izdelala je okvirni program dela za obdobje 1974/75. Glavni nalogi, ki smo si ju zadali v tem obdobju sta:

1. realizacija dogovora o izdajanju UNIS — informacij za akcijsko usmerjanje,

2. pomoč pri vsebinski bogatitvi koncepta programa uredništva za naše iterno glasilo in vrednotenje uredniške politike časopisa.

V tem obdobju smo izdali pet števil Inusa. Zavedamo se, da bi morali vsi člani, posebno pa vodstvo ZK, bojevati za enotnost v akcijah, ki bi morale zagotavljati večjo idejno in akcijsko sposobnost ter družbeno učinkovitost zveze komunistov. Teh idej oziroma pobud s strani vodstva pa je bilo malo, poleg tega pa vse članke komisije zavezuje načelo demokratičnega centralizma, ki je temeljno načelo notranjih odnosov in delovanja ZK.

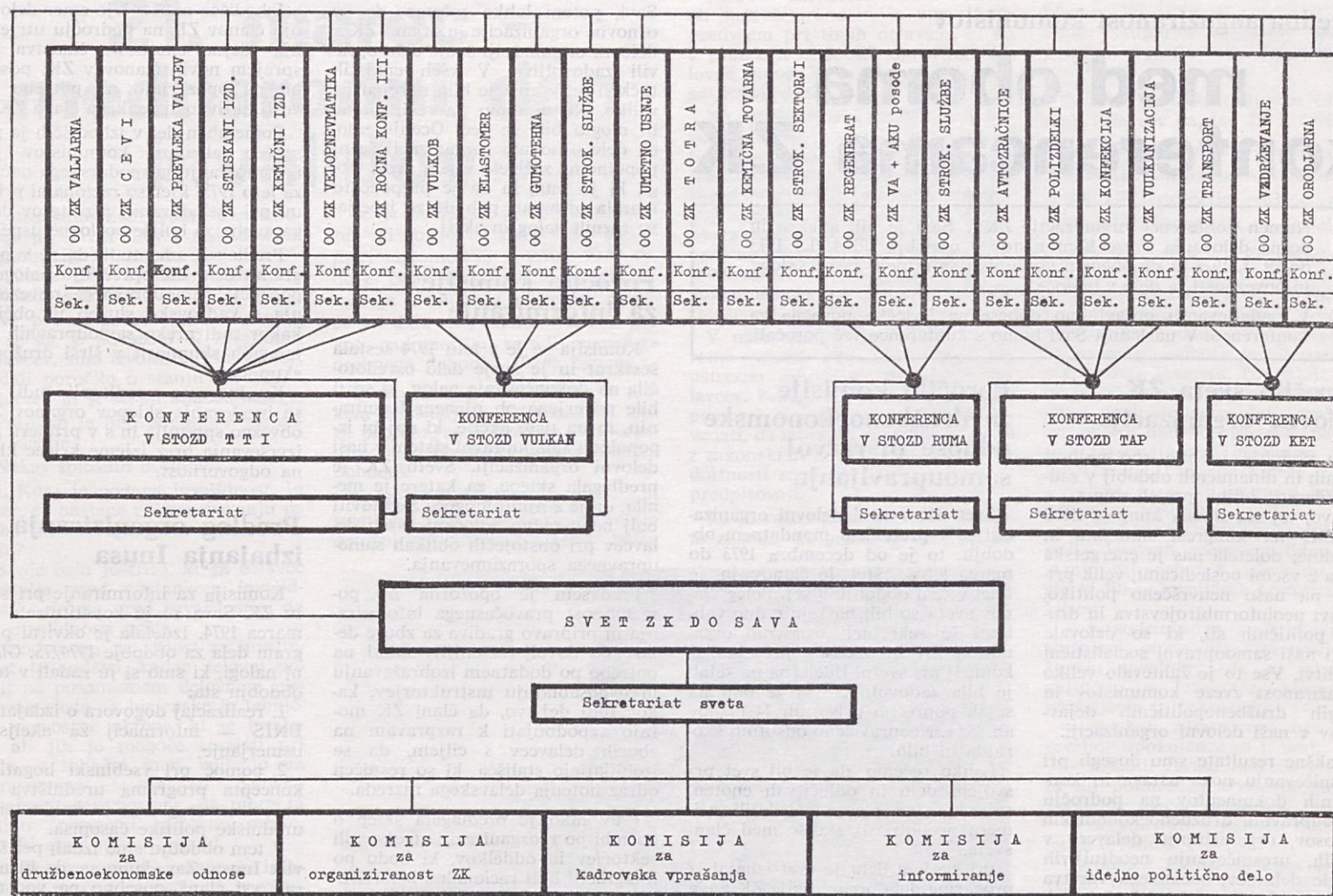
Pri vrednotenju uredniške politike časopisa in na sestankih z urednikom nas je vodila predvsem misel, da bolj informirani samoupravljalci lahko lažje in odgovorneje odločajo. Menimo, da je oddelek za informiranje pri obveščanju in osveščanju članov kolektiva odigral svojo vlogo nad našimi pričakovanji.

Naloga nas vseh, posebno pa komunistov, so, da nudimo pomoč pri organiziranju in povezovanju prizadevanj pri oblikovanju celotnega in uskladenega takega informacijskega sistema, s katerim si bodo delavci in drugi delovni ljudje v vseh oblikah samoupravnega organiziranja v družbi zagotovili in izmenjali resnične, ažurne in celovite informacije. Te naj bi služile kot osnova za odločanje v združenem delu in na vseh ravneh naše samoupravne organiziranosti.

Delo vseh delavcev, ki delajo na tem področju informativne dejavnosti, in delo vseh tistih, ki razpolagajo z viri informacij, mora biti podrejeno družbenemu interesu delavcev in zato uskladeno in povezano v enoten sistem informiranja.

Delovni ljudje in vsi organizacijski družbeni dejavniki z ZK morajo vplivati na oblikovanje vsebinskih zasnov in programskih usmeritev sredstev našega obveščanja in da z neposrednim vključevanjem v proces informiranja ter preko delegatov v družbenih organih upravljanja

(Nadaljevanje na 4. strani)

Med obema konferencama ZK

(Nadaljevanje s 3. strani)

in z drugimi načini vplivanja oblikuje v samoupravni socialistični družbi ustrezno politiko družbenega informiranja (po X. kongresu ZKJ).

V Savi se poslužujemo vseh oblik informiranja, preko pisane besede: časopisa, Informatorja, Inusa, stenskega časopisa in neposrednega informiranja: sestanki, sindikalne skupine, zbori delavcev itd. Zato se ne moremo pritožiti, da nam primanjkuje časa (sestanki) in prostora (časopis itd.) za urejanje številnih problemov. Seveda ne smemo meriti uspešnosti informiranja po številu izdanih strani časopisa ali po dolžini sestankov, nasprotno, vsebina je tista, po kateri lahko presodimo, ali se dovolj utemeljeno in prepričljivo zavzemamo za uresničevanje zastavljenih ciljev in idejnopolitično delo v vseh okoljih.

Najvažnejše bi bilo, da bi še bolj približali pisano besedo delovnemu človeku. To nikakor ne pomeni, da je treba znižati raven naših informacij (poročil, vesti itd.), marveč pogovarjati se z delovnim človekom zmeraj v takšnem jeziku in s takšno logiko, ki sta jim lastna. Mislim, da smo naredili v zadnjem času dragocen korak tudi v tem, ker se je naše informiranje spustilo »dol« v tozde, na delovna mesta. Tu lahko delavec izmenja svoje mnenje, lahko razpravlja o vseh problemih in s tem vdahne tisto pravo življenje našemu glasilu. Menimo, da je časopis zato zadnje čase veliko boljši, delavci ga imajo za svojega, raje ga berejo.

Mislim pa, da delavec komunist pogreša v našem časopisu skromen prostor za rubriko o teoretičnih vprašanjih, kjer naj bi s krajšimi članki skrbeli za izboljšanje ravni idejnopolitične usposobljenosti delovnega človeka komunista.

Pripravljanje informacij za Inus

Kritika v Inusu, ki v preteklem obdobju ni »opravi« svoje naloge.

Prav v preteklem obdobju smo ponovno preverjali sklepe, koncepcije, predvsem pa vlogo ZK pri uresničevanju najnaprednejših težej naše družbe. Kritiko je treba iskati v širšem družbenem videzu, v katerem se zrcalijo naši družbeni odnosi, idejno stanje in konfrontacije v iskanju novih vzpodbud za nadaljnje delovanje. Dejstvo je namreč, da je sicer bila ustanovljena in imenovana komisija za informiranje pri svetu ZK, vendar pa je bila brez natančnejšega usmerjenega programa dela in izdelanih konceptov — pri čemer bi brezpogojno moral zavzemati svoje stališče svet ZK Sava. Zato komisija za informiranje praktično ni imela takih možnosti, da bi z usmerjenimi informacijami zahtevala od članov ZK zagovor stališč osrednjih organov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Npr. pri združevanju z drugimi delovnimi organizacijami, pri ustanavljanju novih tozdov, vključevanju Save v sozd, je izšlo v Savi razmeroma veliko dobrih informa-

cij, vendar pa so komunisti nedvomno pogrešali mnenja in stališča ter sklepe svojih organov, čeprav je treba hkrati povedati, da so komunisti Save v splošnem v celoti opravili svoje naloge, saj so na delovnih skupinah oz. zborih delavcev zagovarjali predloge, sodelovali v razpravah in se zavzemali za najboljše rešitve. Res pa je, da bi pri tem svojem delovanju imeli lažjo nalogo in boljši položaj, če bi bili o nameranih akcijah dodatno predhodno informirani. Zato predlagamo:

1. Inus naj bo v prihodnjem obdobju stalna oblika informiranja vseh članov ZK, članov organov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter delavcev na odgovornih delovnih mestih.

2. Inus naj izhaja periodično, ko so pred nami pomembnejše akcije: skrbi naj za ažurno in akcijsko usposabljanje članov ZK in drugih samoupravnih organov.

3. Inus naj izide tudi po sejah sveta ZK oziroma, ko politični aktiv delovne organizacije zavzame določeno stališče o predlaganih rešitvah, nalogah, akcijah in podobno. O tem izidu odloči politični aktiv.

Strokovni delavec, ki pripravi celoten predlog in ga razlaga bodisi na svetu ZK, političnem aktivu delovne organizacije, naj pripravi tudi skrajšano informacijo za Inus, uvodni del pa pripravi predsednik komisije za informiranje ali strokovni delavec iz oddelka za informiranje. Informacije s političnega aktivu delovne organizacije, namenjene za Inus, pa pripravijo v dogovoru sekretar sveta ZK Sava, predsednik ali drug član komisije za informiranje ter strokovni delavec iz oddelka za informiranje. Kompletirano informacijo obravnava komisija za in-

formiranje pri svetu ZK in po njihovi potrditvi informacija izide v najkrajšem času.

V preteklosti so bile določene pomanjkljivosti pri razdelitvi Inusa, zato predlagamo, da svet ZK Save sprejme sklep, da oddelek za informiranje pošlje ustrezno število Inusa sekretarjem osnovnih organizacij, ki jih razdelijo sekretarjem oddelkov, le-ti pa vsem svojim članom in drugim. Razpošiljanje Inusa — preko 400 izvodov, po pošti bi bila neracionalna in zamudna.

Poročilo komisije za organiziranost ZK

V preteklem mandatnem obdobju je komisija izdelala predlog poslovnika o organiziranosti osnovnih organizacij ZK v Savi Kranj.

Predlog je izdelan v skladu s sprejetima statutoma ZKJ in ZKS ter statutarnim sklepom o organiziranosti ZK v občini Kranj. Obravnavale so ga vse osnovne organizacije ZK v delovni organizaciji, svet ZK Sava in pristojni občinski forumi ZKS. Končni predlog poslovnika je rezultat pripomb in obravnave vseh prej naštetih.

Oblike organiziranosti ZK v delovni organizaciji

Predlagana organiziranost ZK v Savi je naslednja:

Organiziranost komunistov v osnovnih organizacijah po tozdih ter ostala organiziranost v skupno-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Med obema konferencama ZK

(Nadaljevanje s 4. strani)

sti tozdov in delovni organizaciji je izdelana v skladu z novim statutom ZKS in ZKJ ter na podlagi dosedanjih izkušenj in ugotovitev.

V tozdu, kjer je zaposlenih 3—5 članov, se ustanovijo stalni aktivni ZK, ki so organizacijsko priključeni po dejavnosti sorodni in lokacijsko bližnjemu tozdu. Člani aktiva izmed sebe izvolijo sekretarja.

V tozdu, ki ima najmanj 5 zaposlenih članov, se ustanovijo osnovne organizacije ZK. Osnovna organizacija je temeljna oblika organiziranja, s katero komunisti zagotavljajo enotno politiko in uskladeno delovanje ZK in se bojujejo za uresničevanje pravic in dolžnosti, ki jih komunistom in njihovim organizacijam dajejo statut ZKJ in ZKS, statutarni sklep o organiziranju in delovanju ZK v občini Kranj in ta poslovnik. V Savi na področju Kranja bo imel vsak tozdu svojo osnovno organizacijo ZK. Člani ZK v strokovnih oddelkih bodo razporejeni po osnovnih organizacijah v tozdu.

Oblike organiziranosti ZK v skupnosti tozdov

Z namenom, da se poenostavi stališča, sprejmejo skupna stališča in sklepi o tistih vprašanjih, ki so skupnega pomena za celo skupnost tozdov, se osnovne organizacije ZK povezujejo v **konferenco ZK skupnosti tozdov**, ki je najvišji organ ZK na tem nivoju. Konferenco sestavljajo vsi komunisti skupnosti tozdov.

Da bi komunisti v okviru skupnosti tozdov usklajevali in povezovali svojo politično dejavnost in se dogovarjali za enotne akcije, se povezujejo v skupnem delovnem organu — sekretariatu ZK skupnosti tozdov.

V sekretariatu skupnosti tozdov so vse osnovne organizacije in stalni aktivni zastopani z enakim številom članov.

Sekretariat sprejema stališča, ki postanejo obvezni sklepi za vse osnovne organizacije in aktivne ZK takrat, ko jih le-ti sprejmejo na svojih sejah.

Člani sekretariata skupnosti tozdov izmed sebe izvolijo sekretarja sekretariata in njegovega namestnika.

Za zagotovitev organiziranega vpliva, akcijskega usposabljanja, povezovanja in poenotenega delovanja ZK ter možnost vsestranskih pobud in dejavnosti v delovni organizaciji se osnovne organizacije in aktivni povezujejo v skupen delovni organ svet ZK delovne organizacije.

Vsaka osnovna organizacija in aktivni volji enega člana v svet ZK delovne organizacije.

Svet ZK sprejme stališča, ki postanejo za vse osnovne organizacije in aktivne ZK obvezni sklepi, ko jih le-te sprejmejo na svojih sestankih.

Člani sveta ZK delovne organizacije izmed sebe izvolijo sekretariat sveta ZK delovne organizacije, ki ima predsednika sekretariata, njegovega namestnika in pet članov. Sekretariat je izvršilni organ sveta.

Svet ZK delovne organizacije izvoli pet komisij. Komisije so stalna delovna telesa sveta ZK in imajo največ pet članov, ki morajo biti člani ZK in zaposleni v Savi. Komisije lahko v svoje delovanje vključijo tudi druge člane ali nečlane ZK, zaposlene v Savi. Za uspešno oprav-

ljanje nalog so dolžne pripraviti program svojega dela, za katerega uresničitev so tudi odgovorne. Za svoje delo so odgovorne svetu ZK in so mu dolžne najmanj enkrat letno pisмено poročati o svojem delu.

Svet ZK delovne organizacije ima naslednje komisije:

- komisijo za družbenoekonomske odnose,
- komisijo za razvoj samoupravljanja in organiziranost ZK,
- komisijo za kadrovska vprašanja,
- komisijo za obveščanje,
- komisijo za ideološka vprašanja.

Vsi organi organizacije ZK so dolžni sodelovati med seboj, kakor tudi z občinskimi organi ZK.

Poročilo komisije za idejno politično delo

V začetku mandata si je komisija v skladu z zaključki konference in programom dela organizacije ZK Sava izdelala operativni program dela komisije. Ta program je bil precej obsežen.

V raznih oblikah se je družbeno izobraževalo 851 članov ali približno 20 % članov kolektiva.

Ob našem dosedanjem delu ugotavljamo, da program družbenega izobraževanja ni bil v celoti izpolnjen. Pri delu komisije smo se večkrat srečevali tudi s problemom, ko nismo mogli za razna predvidena predavanja zagotoviti ustrezno kvalitetnih predavateljev, kot tudi za dovolj številan obisk.

Idejno izobraževanje članov je prav gotovo zelo pomembno in prvi pogoj za uspešno uresničevanje vloge ZK v družbeni praksi, zato bo potrebno tudi v prihodnje temu vprašanju posvetiti veliko pozornost.

Poročilo kadrovske komisije

Kadrovska komisija ZK je imela doslej v svoji mandatni dobi 38 rednih sej. Značilno za njeno delova-

Komunisti skupnih služb so kritično ocenili svoje delo in sprejeli program za prihodnje

nje je bila vseskozi ozka povezanost s kadrovsko komisijo sindikalne organizacije, saj smo v večini primerov vso kadrovsko problematiko reševali na skupnih sestankih.

Že na začetku delovanja, po konstituiranju komisije, smo izdelali program dela, iz katerega lahko na kratko povzamemo predvsem naslednje najpomembnejše naloge:

1. spremljanje in aktivno oblikovanje kadrovske politike v delovni organizaciji in samoupravnih organih,
2. pomlajevanje in obnavljanje članstva v vrstah ZK,
3. sodelovanje s kadrovsko komisijo sindikata, izdelava in uporaba enotnih kriterijev pri kadrovanju na vseh nivojih našega družbenega delovanja.

Glede prve naloge, mislim, da lahko rečem, da smo veliko naredili. Nova ustava, ki uvaja v samoupravljanje delegatski sistem odločanja in terja novo, temeljitejšo organizacijo združenega dela, kakor tudi smerne in izhodišča 7. in 10. kongresa, poleg tega pa še lastna spoznanja in izkušnje iz naše preteklosti, vse to je od nas terjalo opredeljen, jasen in celovit pristop k politiki kadrovanja. V tem pogledu lahko kot konkretno delo navedem predvsem polno angažiranje kadrovske komisije ZK ob volitvah delegacij v zbor uporabnikov samoupravnih interesnih skupnosti in v vse organe upravljanja na nivoju delovne organizacije. Pri vseh teh nalogah je kadrovska komisija evidentirala kandidate in opravljala tudi delo usklajevalca v pripravah na volitve.

Poleg tega je kadrovska komisija veliko dela posvečala tudi kadrovanju v lastnih vrstah in v ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Organiziranje delovne organizacije v luči nove ustave je terjalo tudi spremembe v organiziranosti družbenopolitičnih organizacij, kar vse pa je bilo seveda povezano s številnimi kadrovskimi težavami.

Poleg tega pa smo v zvezi s prvo zadano nalogo opravili veliko delo tudi na področju kadrovanja na vodilna in vodstvena delovna mesta. V tem pogledu smo pravzaprav nadaljevali delo kadrovske komisije iz prejšnjega mandatnega obdobja, saj smo pri kadrovanju uporabljali kriterije, ki jih je ta izdelala neposredno v prvem obdobju po Titovem pismu. Vsekakor lahko rečem, da smo bili pri uporabi teh kriterijev bolj dosledni, kar je pokazal čestokrat tudi širok odmev na oceno moralnopolitičnih kvalitiet s strani posameznikov ali pa skupin, ki so se čutile ob takih ocenah prizadete. Ker je prihajalo med člani kolektiva in tudi med komunisti samimi ob posameznih ocenah čisto do različnih tolmačenj o načinu in kriterijih za ocenjevanje moralno političnih kvalitiet kandidatov za vodilna in vodstvena delovna mesta, mislim, da je prav, da na tem mestu še enkrat podam kriterije, po katerih smo ocenjevali in za katere sem že rekel, da smo jih povzeli od kadrovske komisije v prejšnjem mandatnem obdobju. Ustreznost kandidatovih moralnopolitičnih kvalitiet smo ugotavljali na osnovi obrazca z naslednjimi vprašanji:

1. Ali in kako kandidat deluje v organih upravljanja?

2. Ali in kako kandidat deluje v družbenopolitičnih organizacijah?

3. Ali je član ZK?

4. Kakšen ugled uživa v svoji sredini kot član družbenopolitičnih organizacij, kot delavec, kot človek?

Ti kriteriji so naštetni na osnovi samoupravnega dogovora o izvajanju kadrovske politike v občini Kranj in jih je potrdil delavski svet delovne organizacije dne 16. 1. 1973.

Glede realizacije druge zadane naloge lahko navedem podatek, da je ob navedenem slavnostnem sprejemu v organizacijo ZK dobilo članke knjižice 48 novih članov. S tem številom je v celoti dosežena zadana naloga, da se mora članstvo povečati za najmanj 10 %. Tudi druga zahteva, ki govori o izboljšanju strukture predvsem s sprejemanjem večjega števila neposrednih proizvajalcev, mladine in žensk, je v precejšnji meri izpolnjena, saj nas o tem lahko prepriča že bežen pogled na spisek novosprejetih članov. Zato mislim, da sekretarji osnovnih organizacij in oddelkov ZK zaslužijo pohvalo, saj je bil sprejem novih članov predvsem njihovo delo, kadrovska komisija je v tem pogledu le dajala navodila ter zahtevala od njih polno angažiranost v tej akciji.

Glede tretje glavne naloge iz programa dela komisije pa sem že v uvodu dejal, da je bilo sodelovanje s kadrovsko komisijo sindikata zelo tesno in da so bili doseženi popolnoma enotni kriteriji pri kadrovanju na vseh ravneh.

Če sedaj na koncu pregledamo še strukturo članstva, lahko ugotovimo naslednje:

Organizacija ZK Save šteje 316 članov. V primerjavi s številom zaposlenih je to 9 %, od tega je mladih do 27. leta 83 ali 25,8 %, žensk pa 69 ali 21,7 %.

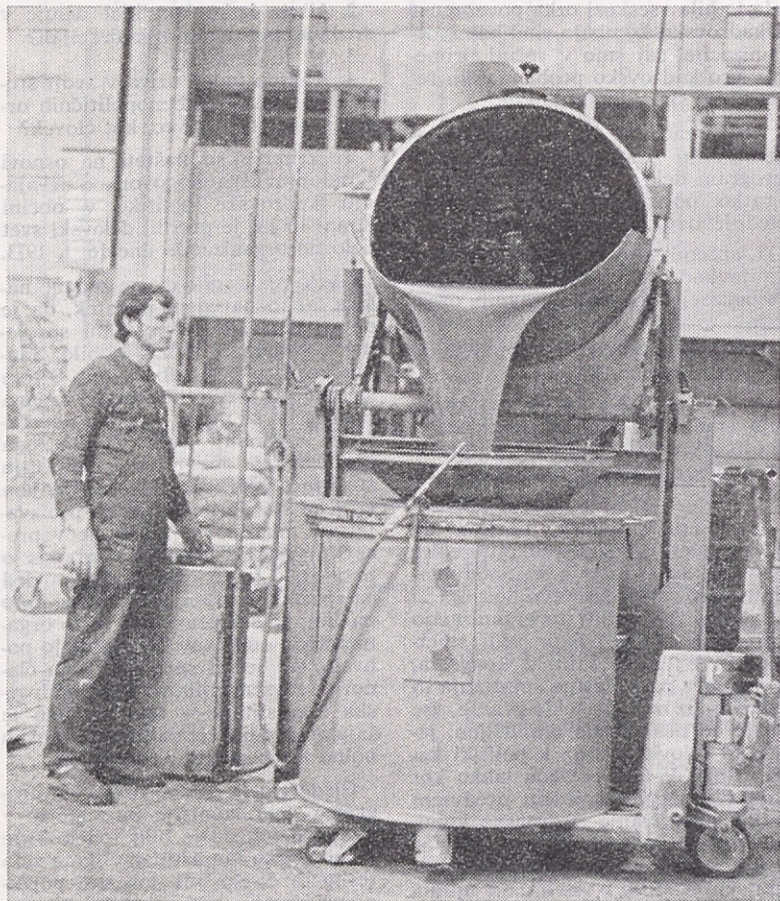
Neposrednih proizvajalcev je med člani 117 ali 36,9 %. Če te podatke primerjamo s stanjem, kakršno je bilo v času prejšnje konference ZK, lahko ugotovimo, da se je opazno povečal samo delež žensk, in sicer od prejšnjih 18 % na 21,7 %, delež mladih je ostal približno enak, medtem ko za odstotke neposrednih proizvajalcev od prej ni podatkov.

Če sedaj pogledamo še strukturo članstva glede izobrazbe, ugotovimo naslednje stanje:

Izobrazba	Število članov	%
visoka	18	5,7
višja	54	17,2
srednja	72	22,7
poklicna	102	32,2
8. razredov osn. šole in manj	70	22,2

Ti podatki sami po sebi ne povedo dosti, če pa jih primerjamo s strukturo zaposlenih v delovni organizaciji, lahko takoj potegnemo zaključek, da bomo v bodoče morali komunisti vložiti še večje napore za kadrovsko okrepitev organizacije, predvsem s člani iz vrst neposrednih proizvajalcev. Za obdobje od prejšnje konference do danes bili v tem pogledu razmeroma uspešni, saj je od 48 novosprejetih članov kar 23 neposrednih proizvajalcev, vendar pa tudi s tem rezultatom ne bi smeli biti v celoti zadovoljni.

Prihodnjič bomo objavili razprave s konference

Akcija mladi delavec samoupravljaec

Pozitivni tromesečni rezultati

V skupnosti tozdv Vulkan je mladinska organizacija poživila svoje delo z zanimivo akcijo. Ne samo z rednim delom, ampak tudi z dodatnimi aktivnostmi mladih, hočejo prispevati večji delež k poslovnim uspehom podjetja.

Komisija, ki spremlja akcijo »mladi radnik samoupravljaec«, se je sestala na svojem prvem sestanku 20. 1. 1975. leta. Ocena: akcija je pozitivno vplivala na mlade v Vulkanu, saj je med njimi razvila tekmovalni duh, kar je vplivalo na izboljšanje delovne discipline in povečanje produktivnosti.

Pri analizi je komisija izbrala pet mladincev in mladink, ki so v zad-

njih treh mesecih dosegli najboljše rezultate: Slobodan Milošević je dosegel 216 točk, Stanimir Stojilković 210 točk, Milanka Stefanović 198 točk, Dragiša Dinić 198 točk in Ljubiša Petrović 198 točk.

Akcija se nadaljuje in rezultati bodo ponovno objavljeni, ko jih bo pregledala komisija.

Pripis:

Tudi mi bomo v našem glasilu še pisali o akciji, ki poteka v skupnosti tozdv Vulkan in jo vodi ZSM v Vulkanu. Prav tako bomo pisali tudi o akciji, ki jo organizira savska mladina »tekmovanje med aktivci«.

L. Mraz

Politična šola za sindikalne delavce

Občinski sindikalni svet je za letošnje izobraževalno sezono pripravil vrsto seminarjev in razgovorov kot tudi program izobraževanja v sindikalnih političnih šolah. Na predlog komisije za izobraževanje je predsedstvo sprejelo sklep, da se organizira sindikalna politična šola II. stopnje za sindikalne politične delavce, ki so v letu 1973 oz. 1974 obiskovali I. stopnjo te šole, in tudi za druge perspektivne sindikalne in družbenopolitične delavce v delovnih organizacijah, ki si želijo poglobiti svoje družbenoslovno znanje in razgledanost.

Sindikalna politična šola bo organizirana v 4 ciklih (28. 2 in 1. 3. ter 15. 3 in 21. in 22. 3. ter 28. in 29. 3.) v hotelu Kazina na Jezer-skem.

Občinski sindikalni svet je predlagal za politično šolo dokaj obsežen program, ki je sestavljen tako, da bodo sindikalni delavci dobili kar največ napotkov za delo.

Sindikalne politične šole se udeležujejo štirje Savčani, in sicer: Jože Kotnik, Stane Vovk, Ferdo Nemec in Anton Košnjek.

Razprava delegata sindikalne organizacije iz Niša na savski sindikalni konferenci

Uspešno delo sindikata v Savi

Seštevanje doseženih rezultatov naše enotne sindikalne organizacije poteka v trenutno najpomembnejšem razdobju razvoja naše družbe, v trenutku, ko so vse družbene sile po revolucionarnih spremembah v ZKJ dosegle boljše pogoje za nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in močan, neposreden vpliv delavskega razreda v našem združenem delu. VII. kongres ZSJ je s sprejetimi resolucijami nakazal pot družbenega, samoupravnega in političnega razvoja socialistične družbe in začrtal nalogo uresničevanja rasti materialnega položaja delavskega razreda, njenega vpliva pri politiki ustvarjanja in delitve dohodka in osebnih dohodkov. Vse te spremembe so povečale tudi vlogo in funkcijo sindikalne organizacije kot organizacije delavskega razreda, ki ima nalogo spremljati samoupravljanje, kontrolo nad sredstvi za delo in usklajuje interese delavskega razreda. Taka vloga sindikata in neposredne naloge pri razvijanju samoupravnega družbenoekonomskega sistema so pripeljali do preobrazbe članstva jugoslovanskega sindikata s ciljem, da se v novih pogojih ustvarijo kadri v osnovni organizaciji sindikata, ki bodo dosledno uresničevali resolucije ZKJ in ZSJ. S tem je sindikatu začrtana jasna politična usmeritev, izhajajoč iz zgrajenih stališč in politike ZKJ, statuta ZSJ, resolucij VII. kongresa ZSJ, ustave in ostalih dokumentov.

V tako izoblikovanih pogojih je deloval tudi vaš sindikat in kot je razvidno iz poročila o delu, zelo uspešno. Za tako delo so zaslužni vsi zaposleni kakor tudi vodstvo delovne organizacije, samoupravni organi, organizacija ZK in vsi, ki so pri delu sindikalne organizacije sodelovali.

V tem razgibanem političnem obdobju je bi v središču pozornosti proces integracije; ta je bil uspešno realiziran z vsestransko prisotnostjo sindikata vseh združenih delovnih organizacij.

V nadaljnjem delu na novo organizirane delovne organizacije Sava Kranj, sestavljene iz okoli trideset tozdv, moramo še bolj utrditi vlogo osnovnih organizacij in sindikalnih organizacij skupnosti, ker le tako bomo mogli uresničiti sprejete programe.

Prepričan sem, da bomo vse naloge rešili le s skupnimi močmi, zato na tem mestu poudarjam, da se moramo prav vsi vključiti v uresničevanje nalog in zastopati skupne interese. Enostnost v akcijah za ustvarjanje čimboljših delovnih pogojev, hitrejšo uresničevanje socialne politike in zaščite, dopustu in rekreacije, večja produktivnost, boljše reševanje družbene prehrane in kar je najvažnejše, boljše delitev dohodka in osebnih dohodkov. Danes, v času družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, ima sindikat kot najštevilnejša družbenopolitična organizacija zelo pomembno vlogo: neposreden vpliv pri usklajevanju takih sporazumov, zato moramo takšno vlogo sindikata prenesti tudi v naše osnovne organizacije in istočasno zahtevati, da se vnese tudi v vse normativne akte tozdv, skupnosti tozdv in na nivo delovne organizacije.

Prepričan sem, da bo dovolj gradiva iz današnjih razprav za dopolnitev sedanjih nalog sindikalne organizacije. V pričakovanju uresničitve programa in nalog želim novozvoljenemu vodstvu uspešno in plodno delo, čimboljše sodelovanje s sindikalnimi organizacijami ostalih združenih skupnosti tozdv.

Semperit — Borovo — poslovno tehnično sodelovanje

Dne 16. januarja letos je bil v Borovem podpisan dogovor o poslovno tehničnem sodelovanju med Semperitom in Borovom ter Mednarodnim investicijskim združenjem.

Izgradnje tovarne za radialno pnevmatiko za tovorna vozila bo stala nad 800 milijonov šilingov, sodelovali pa bodo: 70 % Borovo, 28 odstotkov Semperit in 2 % IICY.

Izgradnja tovarne za radialno pnevmatiko za tovorna vozila naj bi bila zaključena do srede leta 1976. Predvidena skupna kapaciteta je 6000 t diagonalne pnevmatike in 12.000 t radialne avtopnevmatike. To je letno cca 250.000 kom diagonalne in radialne avtopnevmatike. Nadaljnji cilj je druga stopnja izgradnje z razširitvijo kapacitet pri radialnih plaščih za 50 %.

Člani zveze borcev

smo aktivni tvorci današnje družbe, pristaši in soustvarjalci programa zveze komunistov

S temi besedami je sklenil referendum tov. Mirko Bedekovič na občnem zboru aktiva zveze borcev Sava.

Na občni zbor oziroma na delovni sestanek so se zbrali v soboto, 22. marca. Na delovni sestanek predvsem zato, ker so se želeli pogovoriti o nekaterih vprašanih svojega delovanja pa tudi o delovnih ter življenjskih razmerah naših borcev.

Predsednik aktiva Zveze borcev Sava Mirko Bedekovič je uvodoma dejal:

»Dosledna politika neuvrščenosti Jugoslavije je v tem svetu še povečala ugled naše države. Ta politika je hkrati pripomogla, da vsestransko in enakopravno sodelujemo z vsemi državami, ne glede na razlike v družbenih sistemih. S tem smo si pridobili veliko prijateljev ki nas cenijo in spoštujejo, posebno pa cenijo tovariša Tita, enega od tvorcev in utemeljiteljev takšne politike.

V situaciji vojaško-političnih in gospodarskih nasprotij ter gibanj v svetu obstoja stalna nevarnost za mir. Imamo vrsto žarišč spopadov, ki tlijo in nenehno ogrožajo mir, varnost narodov, držav ter njihovih sosedov. Eno teh najnevarnejših območij je Sredozemlje in Bližnji vzhod, v kar se vključuje tudi ves Balkan in seveda tudi socialistična Jugoslavija.

Tudi avstrijski fašistični »Heimatsdienst« kaže svoje zobe, nekaznovano se znaša nad slovenskim življenjem na Koroškem, razbija spomenike ter odstranjuje dvojezične napise. Vse to se dogaja v srcu Evrope, ki ne reagira na takšna početja, češ, saj se to nas ne tiče. Vsem takim odgovarjamo: pripravljeni smo odpustiti, nikoli pa ne bomo pozabili grozot, ki so nam jih prizadejali.

Dobro so nam poznane tudi bolgarske želje po Makedoniji. In ko tako opazujemo od vsepovsod močne apetite po teh lepih koščkih naše domovine, strnjeni in enotni bolj kakor kdajkoli prej. Trd oreh smo bili za vsakega našega sovražnika a moramo postati še trši.

Imamo pa tudi razlog, zakaj smo in moramo ostati taki. Na naše uspehe smo lahko ponosni. Pogledimo:

Jugoslavija hitro prehaja v industrijsko razvito deželo. Naše gospodarstvo ustvarja danes petkrat večjo proizvodnjo, 10 krat večjo industrijsko in 2 krat večjo kmetijsko proizvodnjo kot leta 1947. Nastale so velike spremembe v socialni strukturi prebivalstva, zdravstvenem in socialnem varstvu, v kulturi, izobraževanju in drugod. S tem razvojem se je razvijal in se razvija naš človek. Skrb za človeka je postala parola naše družbe in v to smer se orientiramo tudi v Savi.

Pred nami je jubilej 30. obletnice osvoboditve. Storili bomo vse, da bo ta slovesnost potrdila našo prisotnost v borbi in delu

borcev v Savi in po možnosti tudi vplivati na rešitev težjih primerov.

Sto štirindvajsetim borcev so poslali vprašalnik, vrnjenih so dobili sto, ostale pa še pričakujejo. Menijo pa, da se prav v teh zakasnelih odgovorih skrivajo večji osebni problemi. Eden od najpomembnejših in najpogostejših odgovorov v anketi je želja članov zveze borcev po zdravstvenem varstvu. Njegov odbor je takoj reagiral. Z dr. Vadenjalom so se dogovorili, da je le-ta sistematično zdravniško pregledal nad osemdeset borcev, ostali se pa vabilu niso odzvali.

V razpravi so se oglasili številni razpravljalci. Ivan Pintar je opozoril, da bi morali člani ZB izkoristiti možnost klimatskega zdravljenja, Franc Oman pa je menil, da bi morali borci tudi številneje sodelovati na partizanskih proslavah. Silvo Vidic je kritično ocenil majhno število borcev v ZK. Mile Milivojevič je dejal, da možnosti za rešitev slehernega problema borcev so. Potrebna pa je tudi zainteresiranost samih članov. Da so preskromni, je dejal, čeprav to ni potrebno, saj so veliko dali za našo svobodo. Tov. Milivojevič pa se je dotaknil tudi problema medsebojnih odnosov, ki niso najboljše, in tudi živčnosti med nami. Pritrdil je, da smo za boljše medsebojne odnose naredili premalo. Na koncu je še dejal, da denar za zdravljenje borcev sploh ne sme biti problem. Tov. Planinškova je v celoti podprla to zagotovilo in pozvala člane zveze borcev, naj se vsakdo oglasi v ustrezni strokovni službi in mu bodo prav gotovo v celoti pomagali.

Ob tem zapisu moram omeniti, da so prišli borce pozdraviti s pesmijo tudi naši fantje — oktetočci.

Tovariš predsednik je opozoril navzoče, da je v Kranju že začela obratovati ambulanta za borce. Ker pa to pomembno delo opravlja le en zdravnik za vso področje Kranja (kjer je vpisanih 1300 borcev), je občinski odbor zveze borcev predlagal, naj bi zaradi zasedenosti tega zdravnika, za borce v delovnih organizacijah poskrbele njihove ambulante in s tem razbremenile prezasedenega zdravnika v centralni ambulanti. S tem pa bi lahko organizirali tudi preventivne preglede. »Iz ankete je tudi razvidno«, je dodal tov. Bedekovič, »da je tri četrtine naših članov zveze borcev zadovoljnih z delovnim mestom, 18 ni zadovoljnih, ostali pa niso odgovorili.«

Pregledali bodo posamezne primere, seveda v sodelovanju s kadrovske službe, in gotovo se bo dalo še marsikaj narediti.

Med pripombami oz. željami je poleg zdravstvenega varstva in ureditve delovnih mest zelo velikokrat zapisana želja po pogostejših tovariških srečanjih in po večji povezanosti med borci.

Kar pa se tiče zdravljenja, je tov. Bedekovič opozoril: »Za klimatsko zdravljenje smo lansko leto predvideli 18 članov našega aktiva. Zdravnik je k izbiri odbora dal še svoje mnenje glede na zdravstveno stanje in predlagal zdravljenje na morju, v planinah ali toplicah. Naša socialna služba je vse predlagane vabila na razgovor, da bi se dogovorili za čas in dolžino trajanja zdravljenja. Celo sama je želela prispevati za zdravljenje k našim že itak omejenim finančnim sredstvom. Vendar sploh niso prišli na razgovor, 8 jih je zdravljenje odklonilo, 2 sta odpovedala naknadno, 4 so se udeležili prepotrebne zdravljenja, 3 so se udeležili naknadno, tako da jih je bilo skupaj 7. Tu se res postavlja vprašanje: ali smo že na taki ravni, da ne rabimo nobene pomoči, ali je to lažni ponos in ali bomo podpirali lastne želje ali pa koristno klimatsko zdravljenje. Letos bomo s to akcijo začeli že zdaj, posebno, ko so preventivni pregledi že za nami.«

J. Š.

Udeleženci in gostje občnega zbora zveze borcev

Raznih pritiskov na Jugoslavijo je veliko: od propagandističnih do terorističnih.

Naša samoupravna in neuvrščena politika je trn v peti mednarodni reakciji. V tem obdobju smo bili priča raznim reakcionarnim posegom proti Jugoslaviji. Tako so se pred časom zaleteli italijanski iredentisti in zahtevali cono B. Naš odgovor, ki jih je postavil na realna tla, je bil odločen NE. Okrog nas imajo razporejeno atomsko orožje, ki naj bi bilo naperjeno proti nekomu tretjemu; mi pa dobro vemo, proti komu in na čigava ramena bi padali atomski izstrelki in rakete.

Zato so bile naloge, pred katerimi je bil odbor v začetku svoje dveletne mandatne dobe, ko je načrtoval bodoče delo, precej težavne. Zavedal se je odgovornosti, da je pred nami jubilej 30. obletnice osvoboditve naše domovine, ko bo potrebno za to slovesnost še posebej naše sile, obenem pa ob tej priložnosti napraviti tudi obračun našega dela ter pogledati po nas kot posameznikih, ali imamo danes po 30-letnem delu zadovoljene vsaj tiste najnujnejše življenjske potrebe in ali imamo tudi zadovoljstvo ob svojem delu.

Nato je tov. Bedekovič povedal, da se je odbor odločil za anketo. Želeli so dobiti najnovejše podatke o socialnih razmerah članov zveze

**Srečanje
samouprav-
ljavcev
RDEČI
PRAPOR**

V Kragujevcu je bilo sredi februarja sedmo srečanje samoupravljalcev Rdeči prapor, ki se ga je udeležilo 1.300 delegatov iz več kot 600 tozdov iz vse države. Na srečanju so se pogovarjali predvsem o planiranju v združenem delu.

Ta velika manifestacija iz vseh samoupravnih okolij Jugoslavije se je začela na trgu AVNOJ v Kragujevcu, ko je najboljši delavec zavoda Crvena zastava Dragoslav Živanović dvignil na drog rdeči prapor, na katerem je bilo napisano »samouprava«. Srečanje je trajalo tri dni, predsednik srečanja in slavnostni govornik je bil predsednik slovenskih komunistov France Popit.

Delovni kolektiv Vulkan Niš —
Osnovna šola 29. november Čokot

Povezava za primer

Sredi marca sem se mudil v Nišu, v Vulkanu zaradi dogovora o enotnem informiranju v vseh skup-

Miodrag Čekić, referent za strokovno izobraževanje v Vulkanu

nosti tozgov Save. Priložnost sem hotel izrabiti tudi za krajši ali daljši zapis o zaključku poslovnega leta 1974 v Vulkanu in o načrtih za leto. Tovariši iz Vulkana so mi sicer pritrdili, a so opozorili, da bolj želijo, naj opišem primer njihovega sodelovanja...

Štiri, pet kilometrov ven iz Niša, na lepi ravnici stoji šola 29. november Čokot. Dvoje, troje stavb v obliki podkve, na levi strani vhoda športno igrišče, na desni park prijateljstva. V parku raste nekaj večjih dreves, predvsem pa so vidna manjša, zelena drevesca. Posadili so jih učenci v imenu predstavnikov Vulkana iz njihove šole in simbolizirajo sklenjeno prijateljstvo. Tovariš Dušan Bojičić, dipl. pravnik, vodja splošnega sektorja, mi je že v Vulkanu, še več pa po poti v Čokot, pripovedoval o tej njihovi povezavi.

»Na zamisel o sodelovanju smo prišli povsem slučajno. Ob praznovanju dneva republike pred dvema letoma so nas povabili v šolo. Med sproščenim, tovariškim pogovorom, ko beseda da besedo, je bila izrečena tudi misel o sodelovanju. Obo-

jeztransko je bila ugodno sprejeta. Tako se je začelo. Potem so predlog začeli konkretizirati naš referent za strokovno izobraževanje Miodrag Čekić ter Sveta Kostić, šolski pedagog v Čokotu.«

Seveda so predlog temeljito preučili tudi strokovnjaki in vodstvo na občini Niš. Nad zamislijo so bili navdušeni in v celoti so jo podprli.

Na vprašanje, kakšno pravzaprav to sodelovanje je, mi je tov. Sveta Kostić povedal:

»Konkretnih oblik je več. Učenci sedmih in osmih razredov naše šole si bodo ogledali proizvodnjo v Vulkanu. Za gumarski poklic v Nišu doslej ni bilo velikega zanimanja, bodisi da učenci o tem poklicu niso dosti vedeli, bodisi da so bili napačno informirani. V novih proizvodnih obratih jim bomo pokazali, da je delo gumarja zanimivo in perspektivno. Drug primer — podjetje Vulkan ima dobre laboratorije naša šola pa si jih ne more privoščiti. Zato bodo naši učenci delali praktične vaje iz kemije in

S svečanosti ob podpisovanju samoupravnega sporazuma med osnovno šolo in Vulkanom

na dom jemali učenci naše šole, osmi razred. Sodimo, da bodo to delo zlahka opravljali — zaslužek pa bo šel v šolske namene. Poglejte, dogovorili smo se tudi, da bomo organizirali akcijo čiščenja okolice tovarne Vulkan. In tako naprej.«

Tovariš Kostić, kar ste mi doslej povedali, ima v glavnem korist vaša šola. Čeprav sem prepričan, da ni nujno takšne odnose materializirati,

metrih cevi). Skratka, predavanje so prežeta z delom Vulkana.«

Kako pa so učenci sprejeli to sodelovanje?

»Zelo lepo. Že na začetku je bilo dogovorjeno in kmalu tudi realizirano, da so nekateri izvoljeni učenci osnovne šole 29. november Čokot prisotni pri sejah organov upravljanja v Vulkanu, Vulkanovi delavci, izvoljeni seveda, pa v šolskih organih. S tem je zagotovljena neposredna povezava.«

Ste se o tem pogovarjali tudi s starši otrok te šole?

»Tudi. Sklicali smo roditeljski sestanek. Staršem smo razložili osnovne namene tega sodelovanja. Povedati je treba, da je bilo zanimanje zelo veliko. Udeleženci sestanka so postavljali vprašanja in tudi dobre predloge so dali.«

Moram priznati, da imam vtis, da je to velika naloga in precejšnja odgovornost. Ali ne bo za predavateljski kader in tudi za vodstvo Vulkana to prehuda obremenitev?

»Prav gotovo so naloge velike in tudi odgovornost. A so na obeh straneh zavzeti delavci, ki so z veseljem prevzeli dodatno delo, ki jim veliko pomenijo uspehi mladih, lepši jutri ipd. Pa tudi sami vidijo lepo perspektivo, nedvomno bodo tudi učni uspehi boljši.«

Hm, ko sem jih vprašal — tov. Bojičić in tov. Čekić — po stro-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Dušan Bojičić, direktor sektorja splošne in kadrovske službe Vulkan in Dušan Simović, direktor osnovne šole »29. november« iz Čokota ob podpisovanju samoupravnega sporazuma o sodelovanju (dne 28. 11. 1974)

fizike v Vulkanu. Seveda pod ustreznim strokovnim nadzorstvom. Pa tudi tole: Vulkan daje delo na dom (obrezovanje različnih tesnil). Večinoma to delajo njihovi delavci. Zdaj pa smo se dogovorili, da bodo delo

pa je gotovo tudi Vulkan po svoje motiviran za tako sodelovanje?

»Seveda. Samo predstavljajte si, da bo — vse tako kaže — Vulkan že v prihodnjem šolskem letu dobil iz naše šole cel razred učencev za poklic gumarja. A zdaj že nekaj let ni bilo nobenega interesenta.«

Tovariš Miodrag Čekić pa je dopolnil:

»V Vulkanu smo v preteklih dveh, treh letih prekvalificirali približno sto delavcev mehanične stroke v gumarje. Prvih je v Nišu preveč, drugih primanjkuje.«

To, kar sta mi povedala, je zelo zanimivo. Vse razen dela v laboratoriju pa se le nanaša na izvenšolsko dejavnost. Ste se morda dogovarjali tudi o čem drugem?

»Seveda smo se,« je dejal tov. Kostić. »Predavatelji pri pouku, pri predavanjih vključujejo izraze, ki jih uporabljajo v Vulkanu, dajejo naloge, ki se kakorkoli nanašajo na proizvodnjo (n. pr. računanje v

Sveta Kostić, pedagog v osnovni šoli Čokot

Pročelje osnovne šole Čokot

Povezava za primer

(Nadaljevanje z 8. strani)

ških sodelovanja, sta mi rekla, da o tem pravzaprav niso veliko razmišljali.

»To sodelovanje sloni na moralnem zadoščenju.«

Sedeli smo v sobi tovariša Kostiča. Moja beležnica se je polnila z novimi in novimi podatki.

Dejali so mi, da bodo pripravili slikovno razstavo o razvoju Vulkanu, da bo pionirski odred, razdeljen na 5 čet, tekmoval med seboj o poznavanju dela in o organizaciji pokrovitelja, da bodo zasnovali tesno medsebojno obveščanje itd.

V šoli že pripravljajo npr. razstavo gumeni izdelek od surovine do uporabe; otroci pišejo prigodne pesmi v Vulkanov časopis; Vulkan pa daje šoli na razpolago svoj avtobus — bodisi za izlete in ekskurzije učencev bodisi učiteljskega kadra.

Osnovna šola ima tudi lepo telovadnico in v dogovor so zapisali, da je na razpolago delavcem Vul-

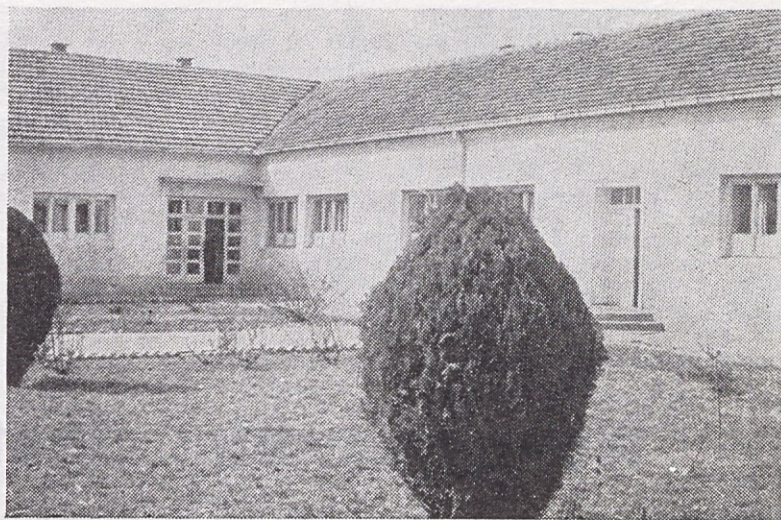
kana, za katere bodo organizirali rekreativne vaje, telovadbo. Ker je letos organizator srečanje športnikov — gumarjev Vulkan Niš, bodo v mnogočem pri izvedbi pomagali tudi naši učenci in učitelji. Za ključek letošnjega šolskega leta že pripravljajo program dela učencev 8. razreda v Vulkanovi proizvodnji (seveda v tistih enotah, kjer je to možno glede teže dela in delovne varnosti).

Na kakešen način pa ste vključili vaše predavatelje v to sodelovanje?

»Organizirali smo strokovni ogled v Vulkanu. Vsak predavatelj je med ogledom proizvodnje in laboratorijev našel področje, ki ga lahko povezuje s predavanji v šoli.«

Pa ste o tem sodelovanju sklenili tudi pisni dogovor?

»Da, podpisali smo kar samoupravni sporazum. V njem so opisana načela sodelovanja, medtem ko vsak mesec naredimo natančen program akcij. Programe v celoti izpolnjujemo in ni večjih težav; sestavljamo jih namreč skupaj:

Del osnovne šole v Čokotu, v ospredju park prijateljstva

učenci, učitelji ter predstavniki Vulkanu.«

Se in še bi moral naštevati. Pa mislim, da sem ti, dragi bralec, povedal, kako deluje ta, skoraj edinstveni primer sodelovanja med proizvodno delovno organizacijo in osnovno šolo.

P. S. Tik za menoj je prišel v Niš naš strokovni sodelavec Izobraževalnega centra tov. Jože Kocijan. Povabili so ga v omenjeno šolo, prikazal jim je film o Savi oziroma o savskem gumarju.

O tem pa morda prihodnjič.

J. Stular

Sindikalna konferenca v Vulkanu

26. februarja je bila letna konferenca sindikalne organizacije v Vulkanu. Sodelovalo je 66 delegatov iz vseh osnovnih organizacij sindikata. Prisotni so bili tudi člani bivše tovarniške sindikalne organizacije in 18 gostov. Otvoritveni nagovor je imel bivši predsednik sindikalne organizacije Ljubiša Milenković. Pevski zbor učencev osnovne šole »29. november« je zapel našo himno »Hej Slovani!«

V svojem referatu je Ljubiša Milenković spregovoril o aktivnosti in nalogah sindikalne organizacije v Vulkanu v preteklem mandatnem obdobju in o nalogah v bodoče. V svojem referatu je zajel celotno problematiko sindikata. Probleme je nanizal tako, kot so se pojavljali in reševali. Med drugim je dejal:

»Aktivnost sindikalne organizacije v 1974. letu je bila usmerjena v prvi vrsti v reševanje važnih problemov: nelikvidnost, saniranje izgub v poslovanju kombinata v letu 1973 in vpis internega posojila, družbena prehrana, stanovanjska problematika, zaščita delavcev z nizkimi dohodki, organizacija dopustov in rekreacija, povečanje produktivnosti, izboljšanje delovne discipline, racionalno izkoriščanje delovnega časa, volitve delegacij in delegatov v skupščinske zbore, volitve delegatov v samoupravne interesne skupnosti v občini, uresničevanje ustavnih dopolnil, ustanavljanje tozdov in usklajevanje normativnih aktov z novo ustavo SFRJ in SRS kakor tudi usklajevanje stališč glede združitve s Savo. Pri tem nismo pozabili na vprašanje dolgoročnega razvoja Vulkanu, kadrovske politike in še veliko drugih važnih vprašanj.

Naloge, ki smo jih reševali v preteklem obdobju, so mnogo prispevale k oživiljanju dela sindikalne organizacije. Razumljivo je, da v vseh tozdih osnovne organizacije sindikata niso uspele in je bilo pri njihovem delu veliko izpuščenega.

Pomanjkljivosti je bilo v letu 1973 oz. v predhodnem obdobju reorganizacije sindikata še več, ker osnovne organizacije niso bile dovolj pripravljene. Na tako stanje so deloma vplivali tudi odpori posameznikov, ki niso hoteli razumeti novih vsebinskih sprememb, vloge in nalog sindikata. Samo povečani aktivnosti vseh družbenopolitičnih organizacij se moramo zahvaliti za postopno uveljavitev vloge osnovnih organizacij sindikata, tako da smo v letu 1974 uspešno uresnili veliko akcij.

V prihodnje pa nas čaka veliko nalog. Predvsem pri uresničevanju ustavnega koncepta tozdov, kjer ne smemo zanemariti procesov, ki omogočajo nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, in probleme, ki te odnose spremljajo.

Pred nami je veliko konkretnih nalog, ki imajo v bistvu dolgoročen značaj in so del akcijskega programa sindikalne organizacije Vulkanu. Zato se mi zdi, da moramo angažirati vse razpoložljive sile v Vulkanu, ki bodo akcijski program tudi uresničile. Samo z aktivnim delom lahko pričakujemo boljši jutri in trajno jamstvo družbenopolitične in ekonomske varnosti zaposlenih.

Za uresničevanje družbenopolitičnega vpliva se mora sindikalna organizacija v Vulkanu truditi za uresničitev predvsem naslednjih nalog:

- krepiti oblike neposrednega upravljanja in odločanja na zborih delovnih ljudi;
- ustvarjati ustrezne pogoje za delo zborov delovnih ljudi, organov upravljanja, delegacij, samoupravne delavske kontrole, delegatov in drugih;
- organizirati in utrjevati sistem informiranja zaposlenih, posebno takrat, ko so vprašanja življenjskega pomena za kombinat in njegove delovne ljudi;
- krepiti konkretno odgovornost vseh zaposlenih, predvsem vodstvenih delavcev;
- odstranjevati tudi najmanjši poizkus birokratskega obnašanja;
- usklajevati normativne akte in

samoupravne sporazume z načeli nove ustave SFRJ in SRS kot tudi z veljavnimi družbenimi dogovori na nivoju občine, republike; vsi akti morajo vsebovati interese delovnih ljudi;

— samoupravni delavski kontroli je treba nuditi pomoč v borbi za preprečevanje vseh nepravilnosti;

— treba je prizadevati za ekonomsko stabilizacijo, povečanje produktivnosti, zmanjšanje poslovnih stroškov, racionalno izkoriščanje delovnega časa in izboljšanje delovne discipline.

Tov. Milenković je opozoril tudi na to, da se mora sindikat kar najbolj angažirati pri utrjevanju in razvijanju takšnih odnosov med tozdi, ti temelje na principih splošne solidarnosti med delovnimi ljudmi.

Na področju nadaljnega utrjevanja in povezovanja odnosov z delovno organizacijo Sava pa moramo razvijati take proizvodne in ekonomske moči združenih tozdov, ki bodo težili k ustvarjanju moderne gumarske industrije.

Iz dela delegatov

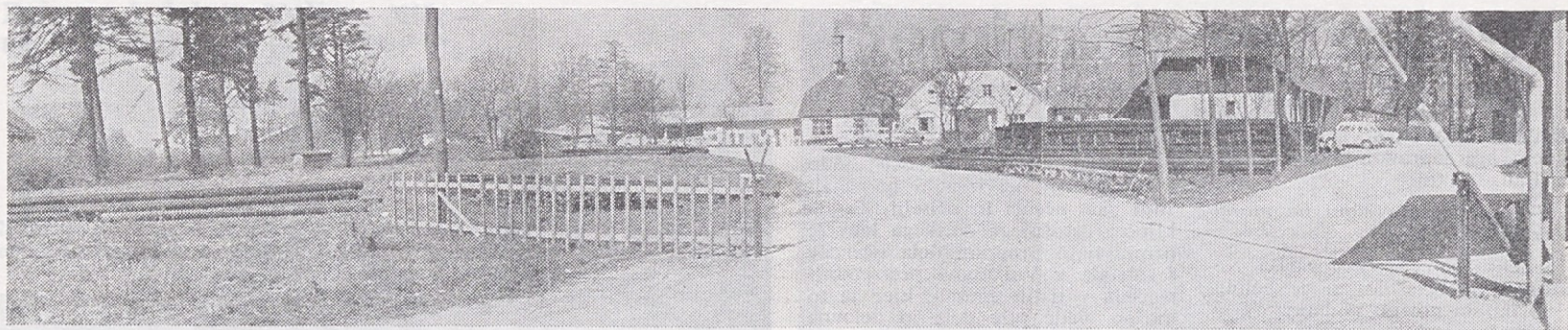
Na volitvah 14. decembra 1974 leta so v skupnosti tozdov kombinata Vulkan izvolili delegate za skupščino samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje skupščine občine Niš. Za delegate sat bila izvoljena Božidar Mladenović in Božidarka Bukumirovič.

Prva seja skupščine je bila 27. decembra lani, delegate pa so informirali o ustanavljanju samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje in o statutarnih določilih. Izvolili so predsednika in namestnika ter delegata za skupščino republiške skupnosti. Sprejeli so odločbe o začasnem financiranju samoupravne interesne skupnosti, sprejeli predlog samoupravnega sporazuma samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje in dr. Skupščina je bila plodna in delovna, prisotnih pa je bilo 97 % vabljenih delegatov.

Druga skupščina samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje je bila 11. marca 1975. leta. Tokrat so razpravljali o predlogu statuta samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, programu dela, o finančnem načrtu. Proučili so programske naloge republiške samoupravne interesne skupnosti, sprejeli načrt družbenega dogovora o izplačilu pokojnin, sprejeli načrt družbenega dogovora o izplačilu pokonjin, sprejeli so družbeni dogovor o zaposlovanju na območju občine Niš. Na isti seji so proučili tudi politiko družbenoekonomskega razvoja in splošne družbene in skupne porabe skupščine občine Niš za leto 1975.

Iz tega zapisa je vidno, kako so delegati razumeli pomen in vlogo delegatskega sistema. Zaključimo lahko, da bodo sestanki skupščine samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje delovni in da bo njihovo delo plodno.

Božidar Mladenović

Prostor, na katerem bo zgrajena nova tovarna pozameterije

Nov proizvodni obrat v Totri

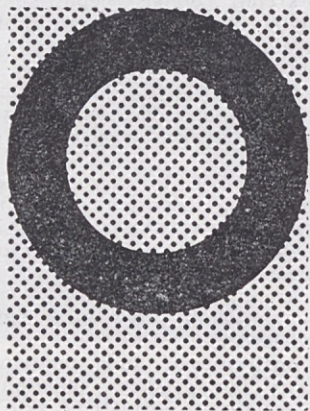
Pred začetkom zidave nove hale tovarne pozameterije

Tako ali drugače se že nekaj let govori o novi proizvodni hali, v katero naj bi se iz sedanjih neustreznih prostorov preselil tozdr **tovarna pozameterije**. Najprej so bile te govorice »pobožne želje«, ki pa so sčasoma dobivale vse bolj konkretne oblike. Danes lahko z gotovostjo zapišemo, da smo tik pred začetkom gradnje, saj bodo prve lopate gradbincev zapele predvidoma okrog 15. aprila 1975. Kako ogromno delo je bilo opravljeno od tistih prvih zamisli do zaključka vseh pripravljalnih del, ve v našem podjetju le malo ljudi. Preobširno bi bilo, če bi hoteli omenjati vse sestanke, vsa pota okrog raznih institucij, vse razgovore z zunanjimi sodelavci, poslovnimi partnerji, bankami. Vsi tisti, ki so se že kdaj ukvarjali z gradnjo stanovanjske hiše ali samo z adaptacijo kake zgradbe, si bodo vse to lažje predstavljali. Seveda pa proizvodna hala ni stanovanjska hiša in je vse predpisane potrebne in tudi nepotrebne dokumentacije še veliko, veliko več. Dvanajst zajetnih map dokumentacije se je nabralo in tovariš Janez Grum, ki je vse to spravil skupaj, je z velikim olajšanjem povedal, da so pridobljena vsa soglasja k projektom za gradbeno dovoljenje. Edini zadržek predstavlja še Ljubljanska banka, ki naj bi kreditirala 30 % predračunske vrednosti investicije. Sedaj še pregledujejo dokumentacijo, obljubljen pa je, da bodo do konca meseca marca vse pregledali in dokončno odobrili posojilo, s tistim trenutkom pa bomo tudi na občini lahko dvignili gradbeno dovoljenje. Kakor hitro bomo imeli gradbeno dovoljenje v rokah, bomo lahko podpisali pogodbo z izvajalcem gradbenih del in 14 dni kasneje bo izvajalec pričel delati.

Mislimo, da ni odveč, da še enkrat v grobem prikažemo osnovne podatke o novi investiciji. Nova hala bo dolga 108 in široka 35 metrov. Hala bo zgrajena iz jeklene konstrukcije, imela pa bo prizidano barvarno in kotlovnico. Poleg hale bodo zgradili še čistilne naprave za odpadne vode. Uporabna površina novih proizvodnih prostorov bo 3700 m². V zgradbi bo tudi zaklonišče za 150 do 200 ljudi. Zgradba bo mejila na Trpinčovo cesto in bo z njo postavljena vzporedno. Predračunska vrednost investicije znaša danes 33.954.000 dinarjev. Od tega bomo prispevali 12.614.000 din lastnih sredstev. Ljubljanska banka bo posodila 10.000.000 din, iz rezervnega sklada občine Moste-Polje pa bomo dobili 3.000.000 din. Tudi za vso investicijsko opremo v vrednosti

8.154.000 din bomo dobili kredit, in to od uvoznika te opreme. Celoten znesek investicije ni majhen, računati pa moramo glede na sedanji položaj v našem gospodarstvu, da znesek ni dokončen in da bo po vsej verjetnosti potrebno še kaj primakniti. Če upoštevamo, da bomo prispevali lastnih sredstev kar 37 %, vemo, da bo to veliko breme za kolektiv in velika odgovornost tako za vodilno osebje naše skupnosti tozdov kakor tudi za organe delavskega samoupravljanja. Vendar poti nazaj ni — začeto je treba dokončati in dokončali bomo.

Gradbena dela predstavljajo skoraj 2/3 vseh investicijskih stroškov. Zato je bila posebna skrb posvečena izbiri izvajalca teh gradbenih del.

Izbor je bil zaupan sedemčlanskemu odboru, ki je razpisal natečaj. Natečaja so se udeležila štiri gradbena podjetja. Tako se je bilo lažje odločiti za tisto podjetje, ki je bilo s svojo ponudbo najugodnejše. Izbrani izvajalec ne bo opravil samo gradbena dela, ampak tudi vsa instalacijska ter obrtniška dela. To veliko pomeni, saj se ponavadi prav pri tem rado zatakne. Vrednost vseh teh del znaša okrog 19.000.000 dinarjev. Sedaj je najvažnejše, da bodo tekla vsa gradbena in ostala dela po načrtu — brez zastojev. Vsak dan, da ne rečemo teden ali mesec, nam lahko gradnjo podraži. Čeprav je izvajalec del po pogodbi vezan tudi na rok, se bomo proti zastojem v gradnji zavarovali še na druge načine. Nastavili bomo nadzornika del — poklicnega gradbinca, ki bo skrbel tako za roke kakor tudi za kvaliteto izvršenih del. Poleg tega pa bo nad gradnjo bedel še naš tehnični sektor s tovarišem Gregoričem, ki ima veliko izkušenj še od gradnje tovarne za proizvod-

njo cevi in skupne službe s tovarišem Grumom na čelu. To je nedvomno zadostno zagotovilo, da bo potekalo vse po načrtu in da bomo prihodnje leto praznik Totre že pričakali v novi, dokončani hali.

Vzporedno z gradnjo nove hale bodo potekala tudi dela za ureditev ostalega videza tovarne. Za motorizirane člane kolektiva bo morda najbolj zanimiva sprememba v tem, da bodo parkirni prostori za avtomobile izven tovarniškega območja. Kje bo parkirišče, se še ne ve natančno; mnogi se močno zavzemajo

za predlog, naj bi bilo pred Rekarjem.

Sicer pa šalo na stran. Omenili smo, kakšne napore in tudi žrtve bo nova investicija zahtevala od celotnega kolektiva naše skupnosti tozdov. In kaj nam bodo poleg samih zidov nove hale ti naporji še prinesli? V prvi vrsti neprimerno boljše pogoje dela našemu delovnemu človeku. Ukinitve nočnega dela. Možnost za smotrnejši tehnološki postopek, kar pa pomeni zmanjšanje naporov, povečano storilnost in večji dohodek.

O poteku gradnje in o vsem, kar bo v zvezi s tem, bomo še poročali, saj to nedvomno zanima ne le kolektiv naše skupnosti tozdov, ampak tudi širšo delovno skupnost SAVE.

Pavel Sepe

Kako bo s stanovanji v priključenih podjetjih

V zadnji številki glasila smo objavili informacijo pod naslovom 55 novih stanovanj za Savčane. Ko je odbor za informiranje obravnaval to informacijo, je bil mnenja, da naj avtor tega zapisa za prihodnjo Savo pripravi članek o reševanju stanovanjskih razmer v pripojenih skupnostih tozdov, ki so lokacijsko izven Kranja.

Za pojasnilo sem se obrnil na tov. Judito Rakovec, direktorico kadrovske službe in tov. Lojzko Planinšek, vodjo oddelka za socialno varstvo in družbeni standard. Dobil sem naslednje pojasnilo:

Plani sklada skupne porabe za skupnost tozdov Totra in skupnost tozdov Kemična tovarna Moste za leto 1975 nam še niso poznani. Za kranjske tozde pa je bil objavljen plan sredstev sklada skupne porabe v posebni izdaji Save z dne 26. 2. 1975, iz česar je razvidno, da iz-

ločamo za reševanje stanovanjskih problemov (vprašanj) okoli 11 % od bruto osebnih dohodkov. Izdelane so tudi analize potreb, kriteriji in točkovni sistem za ocenitev stanovanjskih razmer prosilcev. Če hočemo začeti z enotnim reševanjem na socialnem področju in pri družbenem standardu, moramo uskladiti višine sredstev v te namene ter pri ti do prepotrebnih podatkov in analiz v dislociranih ljubljanskih skupnostih tozdov. V teh skupnostih tozdov obdeluje strokovno vsa kadrovska področja le minimalno število strokovnih delavcev in tudi kadrovske sektor v Kranju je zelo obremenjen z rednimi in dodatnimi nalogami. Zato bo leto 1975 namenjeno predvsem analizam, usklajevanju in pripravam, v letu 1976 pa lahko že v celoti rešujemo skupno vso problematiko na tem področju.

J. Jereb

Zanimivosti iz tujega tiska

V Sovjetski zvezi začne obratovati vsako leto več kot 600 popolnoma mehaniziranih in avtomatiziranih podjetij ter 1300 avtomatskih in 7500 mehaniziranih kontejnerskih linij. Tako obsežna znanstveno-tehnična rekonstrukcija industrije rešuje temeljne probleme pri odpravljanju problemov težkega ročnega dela v Sovjetski zvezi.

Uvajanje avtomatiziranih proizvodnih linij pa zahteva tudi ustrezno usposobljene delavce. V Sovjetski zvezi namenijo veliko pozornost splošnemu in strokovnemu izobraževanju delavcev: kar 72 % vseh delavcev ima popolno ali nepopolno

srednjo šolo ter visoko izobrazbo. Do konca devete petletke bo končalo srednje in visoke šole blizu 9 milijonov državljanov Sovjetske zveze. Poleg tega vsako letu študira petsto tisoč delavcev na družbenih univerzah in različnih tehničnih tečajih.

Sodobna tehnika, tehnologija ter strokovno usposobljeni delavci dajejo tudi ustrezne rezultate. Lansko leto so npr. v Sovjetski zvezi dali v proizvodnjo in na trg 1600 novih izdelkov.

Vendar pa sovjetski strokovnjaki pravijo, da so glavne rezerve tehnične obnove njihovega gospodarstva še neosvojene.

Vse o letovanju

Kadrovska služba želi vsako leto omogočiti čim večjemu številu delavcev letovanje glede na njihove želje in možnosti. Da bi lahko čim prej dokončno sklenili z različnimi agencijami pogodbe ter s tem rezervirali ustrezne kapacitete, smo v Informatorju že objavili razpis, razpisne pogoje z vprašalniki.

Letošnje cene v letoviških krajih so zopet poskočile in je le težko dobiti kapacitete izpod cene dnevnega penziona 140,00 do 160,00 din, in to za privatna ležišča s prehrano ali v hotelih B in C kategorije.

Vendar moramo povedati, da so tako visoke cene samo v mesecu juliju in avgustu, to je v tistih mesecih, ko vsi Slovenci že desetletja vztrajno ali celo trmasto hodimo na dopuste.

Enkrat bomo morali tudi v naši delovni organizaciji organizacijsko rešiti proizvodni proces tako, da bomo imeli možnost letovanja tudi v mesecih izven glavne sezone (morda kolektivni dopusti po skupnostih tozdov). Takrat so cene kar za nekaj starih tisočakov dnevno nižje in se tudi lažje dobijo proste kapacitete.

Zato prosimo vodstva posameznih tozdov, če je mogoče, da kljub našemu kolektivnemu dopustu omogočijo delavcem korištenje dopusta izven glavne sezone.

Verjetno se boste vprašali, zakaj smo rezervirali oziroma organiziramo letovanja v kasneje navedenih krajih, ne da bi ponudili številnejše možnosti.

Alojzija Planinšek, vodja oddelka za socialno delo in družbeni standard

Iz prakse vemo, kateri delavci koristijo organizirano letovanje preko kadrovske službe, koliko so sodelavci še pripravljeni dati finančnih sredstev za letovanje, kakšno obli-

ko letovanj najraje koristijo, itd., da ne gredo radi daleč že zaradi potnih stroškov in izgube časa na vožnji. Da pretežno koristijo letovanje preko kadrovske službe delavci in delavke, ki imajo večje število otrok in nimajo lastnih prevoznih sredstev. Torej vse omenjeno

lidni delavci, delavci z daljšo delovno dobo v podjetju, stari delavci bodo lahko letovali z delnim regresiranjem iz sredstev sklada skupne porabe.

Ker ne moremo napisati vsega, česar bi želeli vedeti, smo za vse, ki bodo želeli letovati, pripravili ustni pogovor v sejni sobi nove upravne stavbe v Kranju.

Jubilantske nagrade

Najprej želimo pojasniti smernice, nakazane v sindikalni listi, ki so osnova za samoupravne sporazume ter za pravico do jubilarstkih nagrad.

Delavcem pripadajo jubilarstke nagrade za delovno dobo v delovni organizaciji:

10 let	v višini 2.300 din,
20 let	v višini 3.450 din,
30 let	v višini 4.600 din.

Ob začetku uporabe določil o nagradah za delovne jubileje se lahko upošteva tudi delavca, ki je že prekoračil enega od jubilejev. V tem primeru se lahko izplača nagrada samo za en jubilej!

Zato bodo tisti delavci, ki so v letu 1975 v delovni organizaciji 20 let, nadalje vsi tisti moški, ki še niso prejeli nagrade za 25 let delovne dobe v delovni organizaciji, prejeli v letu 1975 nagrado za 20-letno delovno dobo v delovni organizaciji — ne bodo pa dobili nagrade za 10-letno delovno dobo v delovni organizaciji. Prav tako bo za delavce, ki bodo v letošnjem letu dopolnili 30-letno delovno dobo v delovni organizaciji, nadalje vsi tisti preko 30 let, prejeli nagrado za 30-letno delovno dobo v delovni organizaciji, ne bodo pa prejeli nagrade za 10 let delovne dobe.

Poleg omenjenih jubilarstov pa bodo obdarjeni za 10-letno delovno dobo v delovni organizaciji, in sicer takole:

v letu 1975 — delavci, ki bodo v letu 1975 dopolnili 19, 18, 17 in 16 let delovne dobe v delovni organizaciji;

v letu 1976 — delavci, ki bodo v letu 1976 dopolnili delovno dobo v delovni organizaciji 15, 14 in 13 let;

v letu 1977 — pa ostali delavci, ki bodo v letu 1977 dopolnili delovno dobo v delovni organizaciji 12, 11 in 10 let.

Nagrade se bodo izplačevale dva krat letno, in to pred praznovanjem 1. maja in 29. novembra.

Sindikalna organizacija skupaj s kadrovsko službo pripravita ustrezno slovesnost, na kateri bodo predstavniki tozdov in družbenopolitičnih organizacij jubilarstvom čestitali in jim izročili nagrado.

Pred 1. majem bodo najprej obdarjeni tisti, ki so najdlje v delovni organizaciji.

Lojzka Planinšek

Kraj letovanja	Vrsta objekta	dnevne cene			
		v glavni sezoni julij-avgust		izven glavne sezone junij-september	
		za odraslo osebo	za otroke od 3—7 let	za odraslo osebo	za otroke od 3—7 let
NOVIGRAD	stavba Zavoda za letovanje — Kranj	75,00	60,00 (3—10 let)	65,00	50,00
POREČ (nasproti avtocampa)	privatne hiše (prehrana v hotelu)	120,00	88,00	—	—
POREČ (2 vili po 8 ležišč v 1. nadstropju)					
ZELENA LAGUNA	vila Bellevue	109,25	88,00	—	—
POREČ — ZELENA LAGUNA	avtokamp-prikolice				
	4 ležiščne prikolice	75,00 za prikolico		75,00	
FIESA	4 ležiščne prikolice	75,00 za prikolico		75,00	
	4 ležiščne prikolice	60,00 za prikolico		60,00	
	3 ležiščne prikolice				
RAB	privatne hiše (prehrana v hotelu)	120,00	88,00	100,00	60,00
PAG	privatne hiše (prehrana v hotelu)	120,00	88,00	100,00	60,00
MURTER pri Šibeniku	privatne hiše (prehrana v hotelu)	112,00	90,00	95,00	70,00
RESNIK pri Šibeniku (INEX tur. agencija)	hotel —				
	8 dnevni počitniški paket. V ceni je zaračunan prevoz z reaktivnim letalom DC-9 na relaciji Ljubljana—Split—Ljubljana vključno z letališkimi taksami, avtobusni prevoz od letališča do Resnika in nazaj, polni pension, turistična taksa, vstopnina za ples, avtobusni prevoz pri povratku z letališča Brnik v Ljubljano preko Kranja ter organizacija in vodstvo letovanja.				
	Cena za 8 dni je torej	— za odrasle		1.520,00 din	
		— za otroke od 2—10 let		1.240,00 din	
	Za otroke do 2 let je 100,00 din za avionski obvezno zavarovanje.				
	Letalo bo vozilo vsak petek zvečer iz Brnikov ob 20.15, iz Splita pa ob 21.30.				

Sproti vas bomo obveščali o še novih možnostih letovanj po relativno zmernih cenah.

Najpomembnejše naloge skupščine in izvršnega sveta občine Kranj

Ob koncu marca so imeli vsi trije zbori — zbor krajevnih skupnosti, zbor družbenopolitičnih skupnosti ter skupščina občine Kranj seje, na katerih so obravnavali družbeni načrt občine Kranj in proračun za leto 1975 ter predlog najpomembnejših nalog v letošnjem letu. Skrajšano informacijo o družbenem načrtu smo vam že posredovali, tokrat pa v celoti objavljamo.

Predlog nekaterih najpomembnejših nalog Skupščine občine Kranj in izvršnega sveta v tekoči mandatni dobi (mandatni program)

Smo v času, ko v naši družbenopolitični skupnosti intenzivno izdelujemo družbene načrte za leto 1975 ter še posebej za srednjeročno razdobje 1976/1980. Oba dokumenta naj predstavljata najširši družbeni dogovor o bodočem razvoju in nalogah, ki naj družbeni razvoj usmeri v skladu s spoznanji o sedanjih neusklajenostih, bodočih možnostih in potrebah na vseh področjih. Da bi zagotovili skladen razvoj v prihodnjih letih, bomo morali določiti najpomembnejše naloge, jih ustrezno ovrednotiti in zadolžiti posamezne nosilce, da jih uresničijo.

Občinska skupščina se zaveda kompleksnosti perečih problemov, svoje odgovornosti za stanje in ukrepanje na vseh področjih družbenega življenja, vendar pa meni, da bodo bodoča prizadevanja za hitrejši razvoj občine morala temeljiti na odpravljanju nekaterih bistvenih problemov, ki danes rušijo skladen razvoj. Reševanje teh t. j. ključnih problemov bomo morali posvetiti več pozornosti, truda in sredstev in to ne samo v prihodnjih letih, ampak v vsem srednjeročnem razdobju od leta 1980. S tem pa seveda ni rečeno, da bodo prizadevanja za reševanje nalog iz obstoječih in bodočih družbenih načrtov kaj manjša.

Občinska skupščina ima kot srednjeročno najpomembnejše naloge naslednje:

- uresničiti ustavna določila o temeljnih nosilcih samoupravljanja v občini in o delegatskem sistemu,
- odpraviti ekstenzivno zaposlovanje,
- pospešiti razvoj terciarnih dejavnosti, kot: turizem, gostinstvo,
- urbanizirati občino,
- zgraditi nekatere rekreativne objekte,
- nadaljevati z gradnjo osnovnih šol, srednjih in visokih šol.

Nova ustava

NOVA USTAVA IZ LETA 1974 brez dvoma nalaga naloge, ki so v tem trenutku, kot tudi srednjeročno najpomembnejše. Zavedati se moramo, da je uresničevanje ustavnih določil osnova za učinkovito reševanje vseh družbenih problemov. Ne glede na to, da je potrebno vse ustavne rešitve vtakati v vsakodnevno delo, pa bo vendarle nujno posvetiti posebno pozornost

- organizaciji združenega dela v tozdu,
- samoupravnim interesnim skupnostim,
- novi vlogi krajevnih skupnosti in njeni povezavi s tozdi in interesnimi skupnostmi,
- delovanju delegatskega sistema v skupščinskem sistemu.

Prizadevanja za dosledno uresničitev ustavnih novosti, ki omogočajo delavčevu celovito odločanje o družbeni reprodukciji na vseh področjih morajo biti v tej mandatni dobi še posebej intenzivna.

Ekstenzivno zaposlovanje

EKSTENZIVNO ZAPOSLOVANJE je brez dvoma problem, ki zahteva takojšnje reševanje, še posebej zato, ker je zniževanje pretiranega zaposlovanja procesna narava in rezultatov ne bo moč doseči v kratkem časovnem razdobju.

V zadnjih letih zaposlujeemo v Kranju po stopnji 4,5 % do 5,5 %, kar je visoko nad gorenjskim, slovenskim in jugoslovanskim povprečjem. Delni razlog za tako visoko stopnjo zaposlovanja je prav gotovo v predelovalnem značaju naše industrije in pa v hitri ekspanziji v zadnjih letih. Tako hitro večanje zaposlenih prinaša tozdom kakor tudi družbenopolitičnim skupnostim dodatne težave v zvezi z zagotovitvijo ustreznega družbenega standarda. Graditev objektov družbenega standarda in skladna zagotovitev rasti družbenih dejavnosti že danes ni več mogoča. Razmere pa bodo iz

— uvajanje najsodobnejše tehnologije in organizacije.

Izpolnitev gornjih pogojev bo postopoma pripeljala ne samo do željene nižje letne stopnje zaposlovanja, ampak tudi do hitrejši rasti produktivnosti, osebnega in družbenega standarda. Uskladenost rasti teh štirih kategorij pa pomeni tudi stabilizirano gospodarstvo, pomeni postopno odpravljanje vseh zaviralnih dejavnikov, ki danes tarejo naš gospodarski razvoj.

Pri reševanju te naloge ne bomo smeli pozabiti na že sprejete dogovore o kadrovske politiki in izobraževanju, saj z današnjo, čeprav že nekoliko izboljšano kvalifikacijsko strukturo, nikakor nismo zadovoljni.

Razvoj terciarne dejavnosti

RAZVOJ TERCIARNE DEJAVNOSTI ne poteka v skladu z letnimi plani in tudi ne s planom za razdobje 1971—1975. Prav v letošnjem letu glede na hiter razvoj sekundarnega sektorja in deloma tudi primarnega terciara celo nazaduje. Kaj to pomeni za skupnost — pomeni močan odliv kupne moči in s tem seveda slabljenje reproduktivne sposobnosti dela gospodarstva in tudi celotne družbenopolitične skupnosti.

V skladu z rastojo ostalih sektorjev (v prihodnjih letih celo nekoliko hitreje) bomo morali graditi tudi ustrezno število terciarnih zmogljivosti, ki naj obstoječo kupno moč izrabijo v večji meri. Po grobih ocenah nam letno odteče 10 do 15 % kupne moči (okoli 100 milijonov din). Konkretno naloge v bodoče bi torej bile pospeševanje in izgrajevanje novih turističnih objektov (poslovna hiša ob cesti JLA, cona C, projekt stara Sava, Jezersko). Pri tem bomo morali nujno stremeti, da kot investitorje pritegnemo ne samo domače organizacije združenega dela, ampak tudi take s sedežem izven naše občine in celo izven republike.

Urediti b treba tudi križišča pred Savo na Laborah, saj sredstva, ki jih Sava odreja v občinski proračun niso majhna

leta v leto še slabše, če na tem področju ne bomo naredili korenitih sprememb.

Postopen prehod od ekstenzivnega zaposlovanja na intenzivno ob ističasni gospodarski rasti seveda pomeni takoj pričetki z ustvarjanjem pogojev, ki naj ta proces omogočijo. Med pomembnejšimi pogoji naj naštejemo:

- postopno preusmeritev vlaganj v kapitalno intenzivna delovna mesta,
- izločanje izdelkov in operacij z visoko stopnjo živega dela,

Uspehov pri bodoči krepitvi terciarnih zmogljivosti si ne predstavljamo brez trdnjih vezi med posameznimi deli tega sektorja. Če je kje, potem je tukaj združevanje dela iz sredstev nujnosti, kajti ob sedanjih razdrobljenosti ne bomo kos tej nalogi.

Urbanizacija občine

URBANIZACIJA OBČINE je brez dvoma nujnost, katere rešitev predstavlja temeljno osnovo za skladen razvoj vseh dejavnosti. Ne glede na

to, da smo imeli v občini urbanistični program in urbanistični načrt mesta šele iz leta 1967, smo ju morali zaradi zastarelosti dopolniti. Predvidevamo, da bosta nova dokumenta sprejeta spomladi 1975. Nujnost obstoja obeh dokumentov se kaže v tem, da bi v občini v prihodnjih nekaj 10-letjih čimbolj racionalno razdelili prostor, določili njegovo namembnost in si s tem zagotovili uskladen razvoj naše družbenopolitične skupnosti.

V zadnjih letih smo bili priča, da nam je razvoj, ki ga nismo pričakovali, ovrgel v zelo kratkem času temeljne urbanistične dokumente, ki so po svoji naravi dolgoročne značaja. Zato moramo v bodoče načrtovati smeje, prav tako pa biti doslednejši pri izvajanju urbanizacijske politike v občini. Pri tem mislimo na take redke pojave, ko smo nekatere največje objekte gradili brez sprejetih zazidalnih načrtov, oziroma trošili najboljše zemljišča. Izrazita skrb za racionalno uporabo zemljišča je sestavni del te naloge.

Uresničitev te naloge si predstavljamo tako, da bi postopoma izdelali in sprejeli:

- urbanistični program občine,
- urbanistični načrt mesta Kranja,
- urbanistične načrte za vsa večja naselja v občini,
- zazidalne načrte za vsa večja zemljišča.

Brez učinkovitih in ustreznih urbanističnih in projektantskih služb bo naloga ostala na papirju, zato bodo morala biti prizadevanja skupnosti usmerjena tudi v to. Aktualno bo tesnejše povezovanje obstoječih služb, ki obstajajo v občini, pa tudi izven nje.

V ta sklop spadajo tudi učinkovite inšpekcijske službe, ki bodo morale biti močnejše, kajti le tako bodo lahko zagotovile izvajanje sprejetih načrtov in počasi izrinile neprijeten pojem »črna gradnja«.

Rekreativni objekti

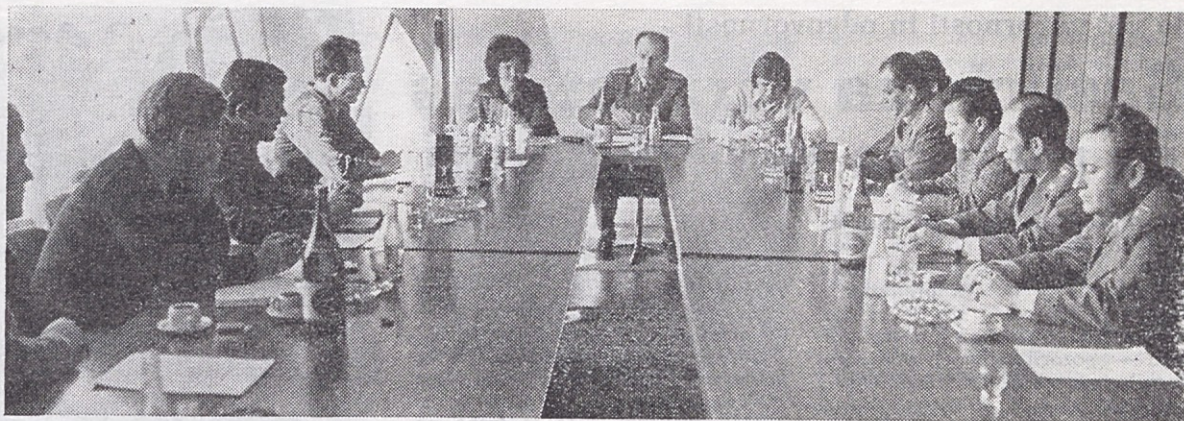
REKREATIVNI OBJEKTI. Rekreativna in šport postajata danes ne ločljivi del delovnega procesa, in kar je še posebej pomembno, ne ločljivi del vzgojnega procesa. Poleg tega ne gre zanemariti tudi dejstva, da je rekreacija pomemben del preventivnega zdravstva, da preprečuje nešteto obolenj, ki zmanjšujejo produktivno sposobnost delovnih ljudi.

V zadnjih desetih letih smo v Kranju zgradili sorazmerno malo rekreativnih objektov (nobenega pomembnejšega), če ne štejemo prostora za te namene v osnovnih šolah. Danes se kažejo velike potrebe in tudi zahteve po takih objektih tako v samem mestu kakor tudi v krajevnih skupnostih. Pri tem bomo morali najprej graditi objekte, ki omogočajo množičnost, ki omogočajo ceneno rekreacijo delovnih ljudi in mladine. Graditev takih objektov v krajevnih skupnostih ima velik mobilizatorski pomen tako v fazi gradnje, kot še posebej kasneje. Med možne objekte, ki bi jih morali v prihodnje zgraditi in ki bi imeli izrazito rekreativni značaj, štejemo:

- drsališče,
- zimski bazen,
- strelišče,
- igrišča na prostem v krajevnih skupnostih, ki naj bi bila po

(Nadaljevanje na 15. strani)

Sava pokrovitelj vojašnice Stane Žagar

Mladi iz Save uspešno sodelujejo z vojak

Na pobudo ZSM Sava je bil 25. marca v domu JLA v Kranju sestanek med političnim aktivom Save in vodstvom vojašnice Stane Žagar. Pogovarjali so se o sodelovanju pripadnikov JLA z mladino naše delove organizacije.

Ta začetek mi daje možnost, da se o njej takoj konkretno razpišem, navedem s planom določene oblike sodelovanja. Vendar pa informacija ne bi bila celovita, če se ne bi ustavil pri vzroku, ki je narekoval mladinski organizaciji Sava in mladinskemu aktivu v vojašnici Stane Žagar, da se dogovorita za sodelovanje — pokroviteljstvo. Vzrokov je več. Eden od pomembnejših, poglobitvenih je geografska lega Gorenjske. Nahajamo se med dvema državama, ki občasno neprikrito rovarita proti naši samoupravni socialistični skupnosti. Torej imamo dovolj tehten razlog, da moramo biti pripravljeni na morebitna presenečenja, da vedno in z vsemi močmi in sredstvi, ki so nam na voljo, branimo našo svobodo, neodvisnost in teritorialno nedotakljivost. Enovitost, ki je za to potrebna, pa bomo dosegli le tako, da se medsebojno še bolj povežemo, si zaupamo in pomagamo.

Odnosi vojak — civilno prebivalstvo so bili že dosedaj zelo dobri, vendar pa do občutnejših stikov ni prihajalo tako pogosto. Tu pa je vrzel, ki jo želimo zapolniti. Spoznavanja in navezovanja stikov naj bi se začela ob športu in drugih srečanjih. Od tu bomo prišli k reševanju skupnih nalog, ki jih od nas pričakuje družba. Pa so mladi to zmožni speljati tako, kot je to zamišljeno? Prepričani smo, da so, saj mladina vedno in povsod dokazuje, da je zmožna najtežjih nalog. Mlade je treba razumeti, pravilno usmeriti, podpreti in uspeh ne bo izostal.

Mnenje in želja vseh prisotnih je bila, naj ta povezava ne ostane samo z mladino. Sodelovanje celotnega kolektiva Save in vojašnice Stane Žagar pri vseh akcijah in načinih sodelovanja bo pripeljalo do zblizanja, kakršno si mladina želi.

S sodelovanjem Save pri vseh večjih akcijah, npr. športnih srečanjih, na kulturnih nastopih in na ostalem bomo pokazali občanom in vsem delovnim ljudem resnično, dobro pot krepitve bratstva in enotnosti in zblizanje mladih vse Jugoslavije.

J. Jereb

Stalna razstava »partizansko zaledje« v vojaškem klubu

Obiskali smo vojaški klub

Organizacija ZSM v Savi je dala pobudo, da naša delovna organizacija postane pokrovitelj vojašnice Stane Žagar Kranj. K praznovanju 30. obletnice osvoboditve bo to lep prispevek naše mladine, saj se bo na ta način že vpeljana sodelovanje še poglobilo. Predstavniki vojaškega kluba in naše mladinske organizacije so se že dogovorili o skupnih akcijah in sodelovanju. Pripravili so program za nekaj mesecev in ga potrdili.

V mesecu aprilu se bo zvrstilo nekaj akcij na športnem in kulturnem področju. Sodelovanje med mladino in vojakom na številnih področjih je neizbržno. Pripravljenost za tako sodelovanje je čutiti tako pri naši mladini kot pri vojaki. V vojaškem klubu sem se pogovarjal z njegovim načelnikom Milenom

Robnjakom, ki je zadolžen za realizacijo programa sodelovanja.

»S sodelovanjem z vašo mladinsko organizacijo smo zadovoljni in si takega želimo tudi z drugimi mladinskimi organizacijami iz Kranja. Sodelujemo predvsem na športnem in kulturnem področju. Vaša folklorna skupina je že nekajkrat nastopila v našem garnizonu in navdušila vojake iz vseh republik naše domovine. Vsako srečanje vojaka z mladino kraja, kjer služi svoj vojaški rok, je doživetje. S tem se krepiti tudi bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.«

Ko smo obiskali vojaški klub, smo se prepričali, da imajo vojaki veliko kulturnega posluha in da redno skrbijo za spremembe v okolju, kjer preživljajo svoje proste ure.

Vojaški klub ni le čitalnica in dvorana za predvajanje strokovnih filmov. Hodnike so spremenili v razstavne prostore. Gorenjska v revoluciji — razstava je bila posvečena dnevu žena, stalna razstava partizanskega zaledja, ki jo je vojaškemu klubu poklonil Gorenjski muzej, spominska soba Prešernove brigade, ki še ni v celoti urejena, predvidevajo, da bo otvoritev 12. julija na spominski dan brigade.

Gotovo bi lahko napisal še veliko zanimivega iz vojaškega življenja, o delu v vojaškem klubu. Čas mi ni dopuščal, da bi si vse ogledal in se dalj časa zadržal v razgovoru.

O sodelovanju in skupnih akcijah naše mladine in vojakov bomo še pisali. Prepričani smo, da bo marsikoga ta oblika sodelovanja zanimala.

L. Mráz

Srebrni znak sindikatov Slovenije

Srebrni znak sindikatov Slovenije podeljujejo v občinskih svetih zveze sindikatov vsako leto ob 1. maju. O podelitvi znaka odloča predsedstvo občinskega sveta na predlog komisije za organizacijsko in kadrovske politike ali na predlog posebne komisije, ki jo v ta namen ustanovi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta.

Vsako leto se lahko v občini podeli do 15 srebrnih znakov članom sindikata in do 5 srebrnih znakov osnovnim organizacijam sindikata.

Letos in drugo leto bomo v občini lahko podelili več srebrnih znakov, kot je določeno, vendar ne več kot trideset.

Srebrni znak se lahko podeli članu sindikata za večletno prizadevano delovanje v osnovni organizaciji sindikata oziroma v občinski organizaciji ali zvezi sindikatov pri uresničevanju delavskih interesov.

Osnovni organizaciji pa se srebrni znak podeli za večletno učinkovito delovanje pri uresničevanju sindikalnih nalog.

Predlog za podelitev srebrnega znaka posameznim članom sindikata lahko vložijo vsaka osnovna organizacija na podlagi sklepa, ki je bil sprejet na članskem sestanku ali na seji izvršnega odbora. Predlog lahko vložijo izvršni organ občinske organizacije ali zveze sindikatov.

Predlog za podelitev srebrnega znaka osnovnim organizacijam sindikata lahko vložijo konferenca osnovnih organizacij sindikata, delovne ali druge organizacije združene ga dela ali občinski odbor sindikata ustrezne dejavnosti.

Predsedstvo sindikalne konferenice v Savi bo tudi razpravljalo o predlogu za podelitev srebrnega znaka posameznim članom naše sindikalne organizacije. O predlogu in podelitvi bomo še pisali.

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja odbor za informiranje. Glasilo izhaja štirinajstredno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461 int. 482 in 282. Tisk in klišiji GP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za pravo in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).

Še več pozornosti in odgovornosti

Gasilci: za varnost nas in našega premoženja

V prejšnji številki glasila smo objavili informacijo z občnega zbora savskih gasilcev. Ker sodimo, da je varnost nas in našega premoženja ena temeljnih nalog slehernega delavca v Savi, objavljamo tokrat stališča — opozorila in poziv vodje poklicnih gasilcev Stefana Luštreka.

Številni požari in velika gospodarska škoda, ki letno nastaja v Sloveniji zaradi požarov v tozdi, nam jasno dokazujejo, da požarno varnostni službi v delovnih organizacijah ne posvečamo zadostne skrbi, čeprav vsi dobro vemo, kako pomembna je požarna varnost za našo delovno organizacijo. V večini primerov v naših delovnih organizacijah prepuščajo požarno varnostno službo osebam, ki nimajo strokovne izobrazbe za opravljanje te tako pomembne dejavnosti. To službo često omalovažujejo in zanemarjajo ter pogosto opuščajo najosnovnejše preventivno požarno varnostne ukrepe, ki naj bi zagotovili vsaj nujno zaščito pred požarom.

Različni tehnološki procesi zahtevajo ustrezne požarno varnostne ukrepe, vendar imajo vsi požarno varnostni ukrepi ne glede na raznovrstnost tehnologije in na stopnjo požarnih nevarnosti skupen cilj v tem, da bi na delovnih mestih kar najbolj zaščitili življenje delavcev in premoženje, s katerim upravljajo.

Dobro urejena organizacija požarne varnostne službe je porok za varnost življenja delavcev na delovnih mestih in za premoženje, izpolnjevanje požarno varnostnih ukrepov pa je dolžnost samoupravnih organov in slehernega zaposlenega delavca. Izpolnjevanje požarno varnostnih ukrepov na posameznih delovnih mestih zahteva poučenost ljudi o vzrokih za nastanek požarov, ki lahko izbruhnejo v trenutku ali pa se razvijejo šele pozneje.

Na nekatere pogoste vzroke za nastanek požarov moramo biti posebno pozorni:

— Vnetljive tekočine, topila in razredčila so zelo gorljivi in eksplozivni. Zato morajo biti shranjeni tako za dnevno uporabo kot v skladiščih v ognjevarnih posodah in v ognjevarnih prostorih tako, kot je to določeno s posebnimi predpisi.

— Stroje je treba redno čistiti, mazati in pregledovati, da bi pravočasno preprečili morebitni vžig.

— Električne naprave in svetilke morajo biti v prostorih, kjer je prisotnost hlapov vnetljivih tekočin, plinov in gorljivega prahu, varni pred eksplozijo in v skladu z elekrotehničnimi predpisi. Po končanem delu je potrebno vedno izklopiti tok.

— Red in čistoča sta pogoj za preprečevanje požarov. Zato morajo biti postavljene na ustreznih mestih negorljive posode za odlaganje odpadkov. Stroji in prostori morajo biti po končanem delu očisti, prehodi med stroji, redni in zasileni izhodi na hodnikih pa prosti, da bi bila v primeru požara možna hitra intervencija in omogočen hiter izhod ogroženih ljudi zaradi požara.

— Variti smemo le na mestih, ki so popolnoma očiščena gorljivih od-

padkov in ne v bližini skladov gorljivega materiala ali drugih gorljivih snovi. Na mestih, kjer varimo, mora biti poskrbljeno za ustrezne gasilne naprave in gasilna sredstva. Če eden navedenih pogojev ni izpolnjen, varjenje ni dovoljeno. Varilec mora znati gasiti, če pride do vžiga.

— Kajenje vedno predstavlja prikrito nevarnost, zato je treba poostri režim kajenja, tj. točno določiti, kje je kajenje dovoljeno in kje ni.

— Vsi zaposleni na delovnih mestih morajo poznati zvočni znak, ki naznanja požar, znati morajo gasiti z ročnimi gasilnimi sredstvi, pripravljenimi za gašenje, in pričeti gasiti takoj, ko opazijo požar. Gasilne naprave in drugi gasilni pripomočki morajo biti na vidnih mestih in dostopni ob vsakem času.

— Občasen požarno varnostni pregled strojev in delovnih mest je nujen zato, da bi pravočasno odpravili vse tiste nepravilnosti, ki so lahko vzrok za nastanek požara. Tak pregled pa lahko opravi le komisija za požarno varnost, ki mora biti organizirana v vsaki delovni organizaciji.

V minulem letu smo imeli 9 začetnih požarov, ki so bili vsi v kali zadušeni, za kar se moramo zahvaliti vsem zaposlenim na delovnih mestih in poklicnim gasilcem. Še nadalje bomo morali posvečati vso pozornost preventivi, vse zaposlene stalno opozarjati na nepravilnosti na delovnih mestih. Pravilna izbira gasilnega sredstva na posameznih delovnih mestih je pogoj za uspešno gašenje nastalih požarov.

Za vse zaposlene in novosprejele delavce je bilo organiziranih 68 demonstrativnih vaj oz. gašenje začetnih požarov s priročno opremo, ki je na delovnih mestih. Nadalje so bili delavci opozorjeni na nevarnosti na posameznih delovnih mestih, na ravnanje z lahko vnetljivimi tekočinami, statično elektriko, na prepoved kajenja ter na red in čistočo na delovnem mestu. Zavedati bi se morali, da je vsak delavec oz. občan, ki opazi požar, dolžan takoj gasiti ali obvestiti še druge, da požar takoj zadušijo. Vendar se žal nekateri tega ne zavedajo in prihajajo na vaje ali pa sploh ne sodelujejo.

V Savi se postopoma organizira poklicna gasilska služba, ki pa še daleč ne zadošča vsem potrebam. V nočni izmeni se menjata dva, na dnevni izmeni pa je za sedaj praktično samo eden za vse delo.

V naši delovni organizaciji imamo za 474.106 dinarjev gasilnega orodja in opreme.

Poleg te opreme imamo naročeno novo kombinirano gasilsko vozilo (za 1.200.000 dinarjev).

Vso to opremo pa je potrebno redno vzdrževati, zato ima vsak poklicni gasilec svoje področje, kjer mora redno vzdrževati vse gasilsko orodje in opremo. To delovno področje je preobširno in zato ne moremo urejati vseh nalog.

V mesecu marcu bomo dobili novo gasilno vozilo, za kar bomo v vsaki izmeni potrebovali trojko, vendar še nimamo ustreznega kadra. Nadalje bomo morali prevzeti

Obisk članov industrijskih gasilskih društev, poklicnih gasilcev v okoliških gasilskih društev v Savi. Ogledali so si Savo in sistem protipožarne zaščite

zavarovanje Puškarne, obrat III., IV., trgovine, ambulate in počitniški dom. Menimo, da bo moralo vodstvo delovne organizacije resno pomisliti, ali okrepiti gasilsko službo hkrati z razvojem delovne organizacije in v skladu s požarno varnostnimi predpisi ali ukiniti že obstoječo službo.

Iz navedenega je razvidno, na kakšni stopnji zavarovanja smo. Priznati je treba, da je obstoječe požarno zavarovanje minimalno oz. komaj zadovoljivo, pa se kljub temu lahko pohvalimo, da v enoletnem obdobju nismo imeli požara, ki bi ogrozil naše premoženje. Prav to pa nas obvezuje, da bomo morali v bodoče bolj organizirano, z večjo odgovornostjo zagotoviti varno delo in zavarovanje proizvodnih sredstev.

Naš plan je torej novo gasilsko vozilo, v vsaki izmeni poklicna gasilska trojka, izobraževanje oz. usposabljanje novosprejetih delavcev, urjenje tistih delavcev, ki delajo na takih delovnih mestih, kjer je požarna nevarnost večja, tesnejše sodelovanje s tehnično službo, izdelava obrambno-napadalnega načrta, ki mora biti osnova organiziranega protipožarnega varstva.

To so osnovne naloge, ki jih bomo lahko uresničili le z zadostnim številom usposobljenih gasilcev in s še večjo odgovornostjo vodilnih delavcev v tozdi in odgovornostjo slehernega člana kolektiva.

Na občnem zboru naših gasilcev so poleg visokega priznanja tov. Skumavcu in Rudiju Nadiževcu podelili priznanja tudi svojim članom. Priznanja za svoje prizadevanje so prejeli tovariši: Janez Jereb, Brane Finžgar in Ivan Petrovič.

Praktične nagrade za uspešno opravljen tečaj za gasilskega častnika sta prejela Jože Žlebir in Alojz Rode.

Člani tekmovalne desetine, ki so prejeli praktične nagrade so: Alojz Rode, Janez Stare, ml., Franc Marko, Miro Čarman, Mladen Šolič, Simon Hribernik, Bojan Galičič, Brane Mohor, Mehmet Nazrek, Jože Žlebir, Stefan Luštrek, Andrej Čarman, Pavel Vovk.

Praktične nagrade za svoje delo sta prejela še Marjan Čeferin in Jože Snedic.

Na občnem zboru so sprejeli tudi tale osnovni program delovanja v letošnjem letu, za eno prihodnjih števil pa bomo skušali dobiti podrobnejši načrt:

— vsaka desetina naj bi imela po 4 vaje,

— organizacija predavanj o gasilstvu za vse člane kolektiva,

— organizacija gasilskega tekmovanja v sestavi Polikema ob 45-letnici društva,

— nadaljnje sodelovanje s sosednjimi društvi,

— še številnejše udeleževanje gasilskih tekmovanj.

zadnja vest - zadnja vest -

Koliko regresa letos?

Ker nimamo še točnih podatkov o številu upravičencev do regresa, dovolite, da za zaposlene navedemo alternativni predlog, kajti od števila upravičencev in razpoložljivih sred-

stev v gospodarskem načrtu je odvisno, koliko bomo delili. Kljub temu pa upamo, da boste zadovoljni s pojasnili.

		alternativa
1. Zaposleni delavci	900,00	1.000,00
2. Vsak delavec v delovni organizaciji bo prejel za otroka po	200,00	—
3. Matere samohranilke za otroka po	300,00	—
4. Starostno ali invalidsko upokojeni delavci	400,00	—

Izplačilo regresa bo predvidoma 2. junija.

Pravico do izplačila regresa v letu 1975 imajo tisti delavci, ki na dan izplačila še združujejo delo v delovni organizaciji in imajo najmanj 6 mesečni delovni staž v delovni or-

ganizaciji. Pravico do izplačila regresa imajo tudi tisti delavci, ki v letu 1975 pridobijo pravico koristnega dopusta. Izplačilo regresa pa je pri obračunu osebnih dohodkov v naslednjem mesecu po pridobitvi pravice.

Lojzka Planinšek

poročevalec

SKUPŠČINE SR SLOVENIJE ZA DELEGACIJE IN DELEGATE

Poziv temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim, da naročijo

Glasiło skupščine SR Slovenije za delegacije in delegate

Skupščina SR Slovenije je v začetku letošnjega leta začela izdajati »Poročevalca« kot uradno glasiło za obveščanje delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij. Njegova naloga je na zgoščen način in pravočasno posredovati skupnostim in delegacijam gradivo, o katerem delegati odločajo v zborih in zagotoviti še druge pomembne informacije iz dela skupščine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov. Poleg tega bo »Poročevalec« po dogovoru med Skupščino SFRJ in skupščinami republik in pokrajin prinašal na enak način obdelano tudi njeno gradivo, saj izhajata obe skupščini iz enotne delegatske osnove. »Poročevalec« bo izhajal dvakrat na mesec, po potrebi tudi v posebnih številkah.

Gre potemtakem za glasiło, ki pomeni v celotnem sistemu informiranja delovnih ljudi in občanov in njihovih skupnosti in delegacij enega izmed osnovnih pogojev za njihovo delo tako v delegacijah kot v konferencah delegacij, v občinski skupščini, v republiški skupščini in Skupščini SFRJ. Z njim si bodo delegacije pomagale pri opravljanju dolžnosti, ki jim jih nalagajo delovni ljudje in občani, in pri uresničevanju njihovih pravice, da so obveščeni o vsem, kar je predmet razpravljanja in odločanja v skupščinah.

Upoštevač dosedanje izkazane potrebe in izkušnje, stališča družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa ustavno določilo o tem, da so temeljne skupnosti dolžne zagotavljati pogoje za uspešno delo — in obveščenost sodi med take bistvene pogoje, sodimo, da smo s skupnimi močmi Skupščina SR Slovenije, Skupščina SFRJ in temeljne skupnosti dolžni zagotoviti, da se ti pogoji uresničijo tudi na ta način, da bo »Poročevalec« redno na voljo vsem, ki ga potrebujejo.

Zato pozivamo delavske svete temeljnih organizacij združenega dela, svete krajevnih skupnosti, vodstva samoupravnih interesnih skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in druge interese, da se nanj naročijo, in sicer da naročijo toliko izvodov, kolikor je po njihovem potrebno za zadostno informiranost njihovih skupnosti in delegacij.

»Poročevalec« naročite na naslov: Skupščina SR Slovenije, Šubičeva 4, 61000 Ljubljana. Začasna letna naročnina znaša din 80. »Poročevalec« bo na voljo tudi v prodaji po 3 din za redno številko. Prosimo za natančne naslove skupnih in posamičnih naročnikov.

PRESEDSTVO SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

IZVRŠNI ODBOR REPUBLISKE KONFERENCE SOCIALISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

IZVRŠNI ODBOR PREDSEDSTVA REPUBLISKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Najpomembnejše naloge...

(Nadaljevanje z 12. strani)

možnosti povezana z igrišči ob novih šolah,

- večjo dvorano za igre z žogo,
- rekreacijske centre.

Proces izgrajevanja izobraževalnih ustanov

PROCES IZGRAJEVANJA IZOBRÁŽEVALNIH USTANOV. Tudi v bodoče ne bomo smeli prekiniti s procesom izgrajevanja izobraževalnih ustanov, čeprav ne bo več potrebna taka naglica, s kakršno smo te objekte gradili zadnjih 10 let. Upoštevat bomo morali predvsem rast prebivalstva v posameznih naseljih in pa nekatere nove naloge na tem področju, kot npr. uvedbo celodnevne šole. Skrb občinske skupščine in izvršnega sveta bo veljala predvsem nadaljnjemu izgrajevanju potrebnih osnovnih šol z ustreznimi prostori in dodatnimi

objekti, pri čemer pa si bomo morali prizadevati, da bi vsaj del razširjene reprodukcije tega področja poskusili vključiti v prispevno stopnjo.

Družbenopolitična skupnost bo morala pomagati v skladu z dogovori z drugimi občinami in zainteresiranim gospodarstvom tudi pri gradnji srednjih šol ter Visoke šole za organizacijo dela.

Vse navedene naloge imajo brez dvoma dolgoročen značaj in to značilnost, da reševanje vsake od njih zahteva precejšnja materialna sredstva. Ne glede na trenutne zmožnosti gospodarstva izvršni svet meni, da je potrebno pripraviti konkretne načrte, finančne konstrukcije za vsako nalogo posebej in jih uresničiti v skladu z vrstnim redom in možnostmi. Če bo skupščina predlog tega programa sprejela, bodo navedene naloge vključene v oba družbena načrta, onega za leto 1975 in v srednjeročnega za razdobje 1976—1980.

Predsednica aktiva žena v Vulkanu Magdalena Kocić

Svečano smo proslavili dan žena

Dan žena smo letos proslavili z veliko aktivnostjo vseh žena delovne organizacije Vulkana.

Že 5. marca so nas obiskale tovarišice, ki jih je SZDL obšine Niš poslala iz drugih delovnih organizacij mesta in bližnjih vasi. S predstavnicami aktiva žena naše delovne organizacije so obiskale mestni vrtec, potem pa še naše proizvodne obrate v Nišu in Mramoru. Sprejeli smo jih kot najdražje goste. Pogo-

varjale so se s predstavnicami aktiva žena, predsedniki sindikalne organizacije in tudi nekaterimi vodilnimi delavci Vulkana. Za obiskovalke so naše ženske pripravile zakusko v restavraciji novega obrata v Mramoru. V razgovoru so obiskovalke izrazile zadovoljstvo, ker so lahko spoznale našo delovno organizacijo, njene ljudi, delavke. Pogovarjali smo se o delovnih pogojih, v katerih delajo naše žene — delavke, kako smo reševali posamezne probleme zaposlenih žena, posebno mater, ki puščajo svoje otroke med delovnim časom v vrtcih.

Na dan žena, 8. marca, so se zaposlene žene in gostje iz drugih delovnih organizacij in osnovne šole v Čokotu kot tudi upokojenke, naše bivše delavke, zbrale na proslavi.

Predsednica aktiva žena Magdalena Kocić je dejala:

»Prispevek žena socialistični izgradnji je ogromen, če upoštevamo akcije, poveljne obnove in izgradnje dežele, njihovo izobraževanje, vključevanje v družbene in samoupravne tokove življenja, ki je izšla iz patriarhalnega načina življenja in se začela sama ukvarjati z dejavnostmi, ki so bile še do včeraj pripisane samo moškim.«

V okviru proslave dneva žena smo za zaposlene žene in članice kolektiva osnovne šole v Čokotu organizirali tudi enodnevni izlet do Sokobanje. Žene so se zadržale v Sokobanji na prijetnem sprehodu in v prijetnem razgovoru. Proslavo dneva žena so popestrile medsebojne čestitke žena kolektivov Gumacommerce Ljubljana, aktiva žena Vulkana in ženami delovne organizacije Sava.

Nikola Đorđević

Od 23. do 25. maja v Nišu

9. gumijada

Organizator letošnjega športnega srečanja gumarjev Jugoslavije je Vulkan iz Niša. Letošnja že deveta tradicionalna oblika sodelovanja na športnem področju in zblíževanja delavcev iz gumarskih podjetij pomeni uspeh in obveznost, da s takim načinom nadaljujemo. Ta srečanja že dolgo niso samo tekmovanje in stremenje k športnemu prestižu, temveč manifestacija najčistejših oblik krepitve bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi naših republik.

Na sestanku pripravljalnega odbora gumijade je direktor skupnosti tozgov Vulkana tov. Obrad Lužanin dejal:

»Gumijada je srečanje športnikov in predstavnikov gumarskih podjetij, zato pozivam vse prisotne, da v imenu organizatorja na to srečanje povabite tudi direktorje svojih delovnih organizacij, ki se ne bodo srečali na športnem bojišču, temveč izkoristili to priložnost za razgovor o problemih, ki tarejo gumarsko industrijo Jugoslavije.

V Vulkanu se zavedamo svojih nalog in obveznosti, ki jih narekuje organizacija gumijade. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da se bodo tekmovalci, naši gostje, počutili dobro. Niš je mesto, ki ima vse pogoje za dobro organizacijo takšne prireditve. Zavedamo pa se tudi, da mora IX. gumijada uspeti. Gumijada v Nišu pomeni generalko za 10. jubilejno srečanje gumarjev.

O vseh športnih disciplinah, ki niso vključene v tekmovanje, se mo-

ramo temeljito in demokratično dogovoriti, uresničiti moramo zahteve vseh, seveda v okviru danih možnosti. Mi organizatorji pa smo tu zato, da uresničujemo osnovni moto — zblíževanje naših delavcev med tekmovanjem in po njem.«

Do gumijade se bo pripravljali odbor sestavljen še enkrat in sicer sredi aprila, ko se bodo o vseh vprašanjih dokončno pogovorili.

Vse delovne organizacije, ki bodo sodelovale na IX. gumijadi, so že sporočile seznam sodelujočih in se strinjale s predlogom, da se gumijada začne v petek, 23. maja, in ne v soboto (24. maja), kot je bilo prvotno določeno. Potrdili so tudi sklep o imenovanju tekmovalnih odborov v vseh disciplinah. Tekmovali bodo v nogometu, rokometu, moški in ženske v šahu in streljanju.

V Totri so imeli kegljaško prvenstvo

Ena izmed važnejših nalog osnovne organizacije sindikata v vsakem tozdu je tudi športna rekreacija delavcev. Zavedajoč se tega, smo v

Marjan Pavčič, glavni organizator uspelega prvenstva Totre

Totri že pred dobrimi tremi leti organizirali redno, enkrat tedensko kegljanje, in to v času od septembra do aprila — takrat, ko je človeku gibanje in sprostitve najbolj potrebno. Ob koncu sezone pa smo organizirali pregledno tekmovalje. Tako so imeli tudi letos prvenstvo Totre v kegljanju.

Tehnični vodja ter glavni organizator prvenstva je bil kot prejšnja leta neumorni in poštvalni tovariš Marjan Pavčič. O kegljaškem tekmovalju so bili pravočasno obveščeni vsi člani kolektiva, zato je bil tudi odziv lep — prijavilo se je 32 tekmovalcev, kar predstavlja 10 odstotkov vseh zaposlenih. Prvenstvo je bilo razpisano za petek, 14. marca 1975. Ta dan je bilo kegljišče v Združenem domu v Zadobravi od 15. do 20. ure rezervirano samo za naše tekmovalce.

Rozi Osredkar

Tekmovalje so vsi udeleženci vzeli kar najbolj resno. Vzdušje na kegljišču je bilo tako, kakor na kakšnih večjih in pomembnejših tekmovaljih: strogi in nepodkupljivi sodniki, tekmovalci — pred metanjem resni in zbrani, po opravljenih metih pa nekateri veseli in sproščeni, drugi malce potrti ali jezni sami nase in bučni navijači. Prireditelj tekmovalja je imel v mislih tudi to, da so tekmovalci zares samo »rekreativci«, ki jih 50 lučajeve že precej izčrpa. Zato so pripravili za vsakega nastopajočega izdaten sendvič in steklenico piva za nadomestitev izgubljenih kalorij in prelitega znoja — da ne bi bila drugi dan na delovnem mestu manjša storilnost.

Tekmovalo se je na 50 lučajeve: 25 na polno in 25 na čiščenje. Kot rečeno, so se vsi borili zagrizeni in po svojih najboljših močeh.

Prvak »Totre« v kegljanju za leto 1975/76 je postal tovariš Janez Granda, ki je podrl 211 kegljev.

Prvakinja Totre v kegljanju za leto 1975/76 je postala tovarišica Rozi Osredkar, ki je podrla 154 kegljev.

Janez Granda

Na druga in tretja mesta pa so se razvrstili takole: Pri moških: 2. mesto si delita Boris Bricelj in Adil Jukič z 200 potrditimi keglji, tretje mesto pa je zasedel Franc Petrač z 182 potrditimi keglji.

Pri ženskah je 2. mesto zasedla Marinka Pavčič s 134 potrditimi keglji, 3. mesto pa si delita Marina Pugelj in Rozi Bučar s 117 potrditimi keglji.

Zmagovalca sta prejela prehodna pokala.

Po končanem tekmovalju sta zmagovalca povedala naslednje:

Rozi Osredkar: »Zelo sem vesela, da sem osvojila prvo mesto, še posebej zato, ker na tak uspeh nisem računala. Kegljanje je moj najljubši in tudi edini šport. Kadar le moreva, greva z možem na kegljišče. Če bodo organizirana še kakšna tekmovalja v kegljanju ali pa dvojboji z drugimi podjetji, bi rada sodelovala. Rada bi ostala v dobri

formi, da bom prihodnje leto lahko, da bi prihodnje leto, ko bo zopet prvenstvo Totre v kegljanju, po možnosti ubranil naslov prvaka. Tako bi mi ostal prehodni pokal v trajni lasti.«

Janez Granda: »Vesel sem, da sem osvojil prvo mesto, posebno še, ker je to že drugo leto zapored. Mislim, da kegljišče ni najboljše, pa tudi neenakomerna teža krogle me je malo motila, saj bi moral drugače podreti kakih 20 kegljev več, kakor sem jih. Kegljanje je moj najljubši šport. Po lanskoletnem uspehu, ko sem prvič osvojil prvenstvo Totre, sem dobil za to športno zvrst še posebno veselje. Vključil sem se v kegljaški klub »Tivoli«. Če ni posebnih zadržkov, treniram dvakrat na teden po kakih 30 minut do ene ure. Potrudil se bom, da bom na tekmovaljih, ki se jih bo udeležila naša tovarna, dosegel kar najboljše rezultate. Rad bi ostal v dobri for-

mi, da bom prihodnje leto lahko, da bi prihodnje leto, ko bo zopet prvenstvo Totre v kegljanju, po možnosti ubranil naslov prvaka. Tako bi mi ostal prehodni pokal v trajni lasti.«

Na koncu naj še povemo, da so kegljači tudi drugače zelo aktivni in imajo v načrtu še nekaj tekmovalj. Prijavili so že po dve ekipi v občinsko sindikalno prvenstvo. Prav tako bodo sodelovali v turnirju, ki ga organizira kegljaški klub Sloga iz Zadobrave. Zeliho pa si tudi srečanj s predstavniki drugih tozdov naše delovne organizacije Sava. S tem bi se kolektiv zbližal, tekmovalja pa bi postala bolj zanimiva in tudi kvalitetnejša. Pri načrtih in pri nadaljnjem delu naših kegljačev jim želimo kar največ uspeha.

Pavel Sepe

Športne novice iz VULKANA

Naši namiznoteniški igralci spet zmagali VULKAN — SRBIJATURIST 5:2

V drugem kolu tekmovalja v okviru republiških sindikalnih iger so naši namiznoteniški igralci premagali svojega drugega nasprotnika Srbijaturist s 5:2. Za našo ekipo so tekmovali naslednji tekmovalci: Ratojib Milosavljević, Drago Radenković in Novica Dinić. Pri tem moramo povedati, da so naši tekmovalci pokazali odlično znanje, zelo so se trudili in nasprotnika pripeljali do težkega poraza, nam pa so prinesli uvrstitev v 3. kolo.

Milutin Urbančič

Naši šahisti premagali ekipo »Niteks II« in se tako plasirali v 3. kolo republiških sindikalnih iger

Naša šahovska ekipa se je uvrstila v tretje kolo tekmovalja z zmago nad drugo ekipo Niteksa z rezultatom 3:1. Zmago so priborili (priigrali) Mimir Stojanović, Brana Kostić in Novica Dinić, četrto partijo pa so izgubili brez borbe, ker je naš tekmovalac zamudil dvojbo. S to zmago smo se uvrstili v tretje kolo izmed trindvajset ekip mesta v okviru tekmovalja republiških sindikalnih iger.

Milutin Urbančič

Mimir Stojanović, vodja šahovske ekipe Vulkan

Pomoč za športni park

Osemindeset poslovnih partnerjev iz SFRJ nam je poklonilo svoje reklamne panoje, s katerimi smo uredili in olepšali naš športnorekreativski center pri novi tovarni v Mramoru. Športniki Vulkana so zato poslovnim partnerjem zelo hvaležni.

M. Urbančič

Pisali so vam

Sprejmite lepe pozdrave od sodelavca Slavka Kuserbanja. Nahajam se v Đakovici na odsluženju vojaškega roka. Posebno pozdravljam sodelavce v Cevarni na špiralnih ceveh.

Slavko Kuserbanj
V. P. 9650/24

38320 Đakovica-Kosovo

Oglašam se vam iz Kruševca, kjer služim vojaški rok. Obenem pozdravljam vse Savčane, še posebno sodelavce iz transporta. Počutim se kar dobro, le malo mi je dolgčas, zato bi vas prosil, da mi pošljete časopis, da bi vedel, kaj se dogaja v podjetju.

Mramor Štefan
V. P. 2270/4a

37002 Kruševac-Srbija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta VINKA FORTUNA, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz nabavnega sektorja za izraženo sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Jelka

OBVESTILO

Vse člane kolektiva, ki se ukvarjajo z reševanjem in sestavljanjem križank (predvsem skandinavskih) vabimo k sodelovanju. Pošljite nam sestavljene križanke in mi bomo vse objavljene tudi honorirali. Križanke sestavite v dimenzijah 212 mm x 280 mm, minimalna velikost posameznega kvadrata pa mora biti 1 x 1 cm.